

68-3.1)
ény.
osodás-
jegyzői
t. cz.
ezen-
vetkező
egybe
400 frt
100
100
latokért
munká-
szerint
1871.
ályázi
zandé-
lt kér-
magyar
beiga-
elvből
vekből
któber
nyival
hogy
29-én
csán a
26-án.
mre.
-3.2)

1885.
Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

41-ik szám.

Csütörtök, október hó 8-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.
Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kincstári illetékek együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
főkébb szombat reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-
sen beküldendő, még pedig 100 szög egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondosor első hirdetésnél 6 kr., többzetűnél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hová
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

„TORONTÁL” 1885-ik évi IV-ik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy
megrendeléseiket minél előbb megtenni szí-
veskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésé-
ben fennakadás ne történjen.

Az előfizetési pénzek egyszerű pósta-
utalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához
(Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

N.-Beeskerek, 1885. szept. 23-án.

A „Torontál” kiadóhivatala.

A nemzetközi gazdakongresszus.

N.-Beeskerek, 1885. október 7-én.

—6. Az országos kiállítás alkalmából
megtartott kongresszusok között legaktu-
álisabb jelentőséggel kétségtelenül az bir,
mely a hó 3-án nyílt meg Budapesten,
s mely legjobb nevű nemzetgazdáinkon
s az érdekelt gazdaközönség tömeges
képviselőin kívül az eurpai kontinens
legjobb nevű szakembereit vallja tevé-
keny részt vevő tagjainak.

Es ez természetes. Mert a baj, mely-
nek orvoslásáról van szó, általános kon-
tinentális betegség, mely nem ismer ál-
lami határokat s a jelenkor legegészebben
elkülönítő határvonalait, a faj és nem-
zetiségét, sem respektálja.

Két nagy kérdés van a kongresszus napi
rendjére kitűzve, de ezek úgy vannak for-
mulázva, hogy a bajok egész legióját fel-
ölelik. A tanácskozás célját illetőleg még
e két kérdés is összefoglalható egybe,
azon nagy feladatba, miként lehetne a
már-már végzetessé válni kezdő mező-
gazdasági válságon segíteni; miként le-
hetne az eurpai kontinens azon társá-
dalmi osztályának rohamosan megindult
pusztulását megakadályozni, — melyre
a világérsz állami szervezete, mint alapsz
fektetve van, s melynek fentartása e
szerint az államok közvétele feladata.

Volt szerencsénk annak idején lap-
unk gazdasági rovatában kimerítően is-
mertetni azon nagy horderejű kérdéseket,

melyek megoldását a kongresszus felada-
tál kitűzte; s azért ezáltal arra szorit-
kozhatunk, hogy magának a kongresszusnak
lefolysát ismertessük kivonatban.

A kongresszust gr. Károlyi Sándor
nagy szabásu beszéddel nyitotta meg,
melyben annak konstataciója után, hogy
a jelenlegi terményverseny azért vesze-
delmes egész Európára, mert annak
jelenlegi közgazdasága a magas gabona-
árakra, mint alapsz van építve, — azon
feladatokat sorolta elő, melyek teljesítésé-
től az összes eurpai államok létalapját
képező földműves osztály fentartása függ.

Szerinte az egyik feladat lenne
a föld jövedelmének fokozása a
nélkül, hogy a regie, vagy a befekte-
tendő tőkék kamatja a több-jövedelmet
abszorbeálja.

A másik pedig az, hogy ott, a hol
a hozamot eléggé fokozni nem lehet, és
ennek folytán az árcsökkenés még sem
kerülhető el, ez legalább mentől enyhé-
ben következzen be.

Erre vezető eszközöknek jelezte a vas-
utak államosítását, helyes tariff-politikát,
a vicinális vasutak szaporítását, víziutak,
irrigációk létesítését és értékes felsze-
reléseken kívül legfőképpen azt, ha ter-
melőink tömege okszerű irányban alkotja
át gazdaságát.

A legnagyobb előmenetel az lesz,
ugymond, ha mindent úgy és ott ter-
melünk, a hol az a legjobban diszlik.

Hangsúlyozva ezután az ipar fejlesz-
tésének szükségességét, részletezi a te-
endőket birtokkategóriák szerint s a ki-
birtokosoknak, mint a művelés alatt
álló föld 95%-ának tulajdonosainak tehát
a legfontosabb osztálynak következőket
ajálja:

a) Szaporítani kell a marhalétszámot,
hogy trágyázni lehessen s a gazda ne
tiszán a földhozamra legyen utalva.

b) Kerülni kell a birtokelaprózást
mindentűl, hol az földművelési célokknak
szolgál.

c) Kívánatos az iparnövények ter-
jesztése, az értékesítés lehetővé tételét
a kormány feladatának tekintvén.

d) Végül még a rationabilis földmü-
velés, jó magvak választása, jobb szántás
és jobb gazdasági eszközök, helyesebb
trágyázás és vetés forgók igen fokozhat-

ják a jövedelmet, a nélkül, hogy nagyobb-
mértvű kiadásokkal lennének összekötve.

E mellett rendkívüli fontos ténye-
zőnek tartja a földművelők szel-
lemi és technikai fejlesztését.

A haladás legkiválóbb előmozdítója
leend azonban szónok szerint a szövet-
kezési szellem terjesztése, mert a szö-
vetkezet magával hozná azt, hogy ama
középszerű egyének is, a kik különben
egyenként gyarlók és gyengék lettek
volna, arra az utra tereltetnek, a me-
lyen haladniok kell.

A szövetkezesek tehát kettős fel-
adatot teljesítenek. Először is a föld-
művelésnek minden neme közül úgy az
állattenyésztés, valamint gépek, eszközök,
magvak beszerzése, talajjavítások, to-
vábbá a hitelszerzés közül tagjaiknak
amagközvetlen előnyöket nyújtják, melyek
a szövetkezett céljaiban kifejezést nyer-
nek. De ezenfelül másodsor hatalmas
népnevelési tényezőkké fejlődnek oly
szervezet által, mely szerint maguk közé
csak oly tagokat vesznek be, a kikarra er-
kölciségükkel fogva érdemesek, és így a
népet versenyképességre edzik. A bevett
tagok közül a gazdasági téren képzet-
tebbeket vezetőkké téve s maguk közé
folyton új tagokat fölveve, de vi-
szont a tagságra érdemtelenné vál-
takat maguk közül kizárva még a leg-
elhagyatottabb falunak is mintegy elitjét
fogják képezni, a mely egykor közép-
osztályú fejlődhetik, de már kezdetben
is mintául szolgálván a lakosság többi
részének, példaadás által a középszerű-
ségeen alól álló egyes földművelőket is
helyes szokásokra téríti.

Mindezen eszközök felhasználása
mellett a kisbirtokosok jövedelmének lé-
nyeges emelése remélhető.

A nagy birtokra nézve, mely sza-
bály szerint már ma is intenzívebb gaz-
dálkodás színhelye, két eszköz által véli
ugyanazon eredményt elérhetni; további
ameliorációk által, melyek sikeressége
az ameliorációs hitel megfelelő szer-
vezetétől függ; és specialiter Ma-
gyarországra nézve, az italmérségi jog
megváltása által, mely uton tetemes szabad
tőkék jutnának a nagybirtok kezére.

A második nagy feladatot szónok
akként formulázza, hogy időt kell nyerni

arra, hogy a minden igyekezet mellett
is kikerülhetlen értécsökkenés és a
vele járó gazdasági krízis lassan vonul-
hasson el, s az átmenet a lehető leg-
szelidebben menjen végbe.

Az erre vezető utat oly vámtételek
behozatalában látja, melyekkel magunkat
a konkurrens ellen megvédeni tudjuk;
de ne hozza be ezeket egyik kontinen-
tális állam a másik ellen, mi még a verseny-
nél is károsabb vámháborúra és retor-
siókra vezetne, hanem olyképp, hogy
Közép-Európa összes államai egymással
szövetkezve védjék meg közös eurpai
mezőgazdasági érdekeiket Oroszország
és a tengerentúli államok versenyé ellen.

Közép-Európa államainak egy agrár
vámszövetsége lenne tehát az elérendő
cél.

Magas vámtételeket kellene szabni
a tengerentúli és az orosz agrár ter-
mékek minden nemére, olyformán al-
kotva meg e vámokat, hogy azok idővel,
a földművelésünkön teendő ameliorációk,
továbbá földművelő osztályunknak meg-
erősödéséhez mérten a versenyképesség
emelkedésével successive leszállíthatók és
a megállapított határidőn túl, esetleg
végleg meg is szűnhetnek lennének.

Ezután az általunk részletesen is-
mertetett elboraturn szerzője G a l J e n ő
szólt fel s az elnök által kijelölt szel-
lemben és irányban indokolta már is-
mertetett határozati javaslatát, melyeket
a kongresszusnak elfogadásra ajált.

Az ezután felszóltak között nagy
figyelmet keltettek Dr. J i c i n s z k y K á-
r o l y csehországi jószágigazgató és
T i s s e r a n d J. francia államtanácsos
és a francia kormány kiküldöttjének
beszédei.

Az előbbi utalt arra, hogy eddig
mindig csak a termelés fokozásáról volt
szó; pedig az iparra és kereskedelemre
nézve is fontosabb kérdés az, hogy a
fogyasztási képesség emeltesse; mert
épen a nagy tömeg, a paraszt birtokosság
fogyasztási képességének rohamos csök-
kenése az, mi egy általános gazdasági
krízis bekövetkezésével fenyeget. S ezen
fogyasztási képességnek emelését s ha
ez nem lehet, a jelenleginek fentartását
ő minden eszközzel foganatosítani kí-
vánja. Szerinte ez csak agráralkot-

TARCSA.

Prolog.

Irta: Jókai Mór.

— A temesvári magyar színház megnyitása alkalmából. —

Hazánknak drága gyöngye, szép Temes!

Az ősi édenkertnek egy darabja,

Mit Isten-kéz tetézve álda meg:

Légy üdvözölt, midőn földedre lépünk!

Hogy' is ne lenne e föld olyan áldott?

Hisz egykor annyi vérről öntözétek,

És könnyel is.

Tej, méz ha foly fölötted,

Az drága nedvből változott olyanná:

S nehéz munkánk veritékceppiből.

Isten nem adja paradicsomát

Embernek ingyen. — Azt szolgálni kell,

S ha elveszett: ujjá teremteni.

— — — — —

Háromszor vivott érted Nemzetünk.

Egykor fegyver tusát látta e föld,

S tanult reszketni tomboló hadaktól.

Falrengető ágyuk ütégítől.

Itt e piac hallá Losonczy István

És kétezer hős társa esküjét:

Hogy inkább végső csepp vérük kiontják,

Mint ellenségnek engedjék Temesvárt.

S a mit fogadtak, azt híven beválták.

Itt állt a vártorony, melynek fókán

A hős Balázs az óriás Kubátnak
Fejét egy kardsapással porba sújtá.

Itt küzdött a vezér a hitszegőkkel,
Utolsó harcra, a ki elbukott,

Ágyát megvetve hullák halmiból
S nevét a csillagok közé felírva.

Itt látták majdan a komor falak
A diadalmak zászlait lobogni,

Miket a hirtedelt Savoyi hős
És a mi Pálffyknak, annyi vérpatak

Árán kitűzött: hozva a szabadság
Napját, az édes éltető napot,

A látkörön letűnt félhold helyébe.
S a századokba nyúló harc után

A Bánáság újra visszatért honához.
A „Bánáság”, annyi honfűgyász helye,

Talán a „bánat” innen származott?
— — — — —

Mi volt ez akkor? Sivó pusztaság.
Mocsár, kiellen néptelen vadon.

Tanyája dúvadaknak: pusztá falvak
Hazája; a hol a lidérc az ur,
És a mocsári dögvész a királyi.

Nem Édenkert; hanem tengerfenék,
A mely fölött gályákat hajt a szél!

Ki hinné, hogy a szántó ekevas
Még most is néha hajóroncsba kap?

Másodszor is meg kelle küzdenünk
Hazánknak gyöngyevért, a Kanahánért,
Most már nehéz munkának fegyverével.

A romboló elemmel szembezállunk; —
Az ellenséges istenek kezéből

Kellett kivivnunk őseink örökjét,
Ujjá alkotni paradicsomunk.

S az ember-ész és honfiáldozat
Győzött! — Temes másodsor is miénk lett!

— — — — —

A harmadik nagy küzdelem súlyosb,
Miként a kelt volt, mely megelőzte.

A föld hazánké: víz, lég, mind azé:
Övé a dus kalász, a geszt gyümölcse;

Mezőknek nyája, gazdag viz lakói,
És a kemény sziklának minden ércze.

. . . . . Még a szivekben alvó érzelem
Van hátra csak, mit meghódítani kell.

Ó e hódítás a legnehezebb!
Ezt meg nem adja a vítézi kar:

Nem törvények parancsa, hatalom;
A lelket csak lélek hódítja meg.

— — — — —

Tűzet mindenki gyújthat egy üszökkel:
De fényt csak égből származott világ ad.

Ez ég világa tette oly dicsővé
Hellaszt, Rómát, minden nagy nemzetet

Ez a „jel”, melyben győzelem terem,
E harc az, mely győz; de le nem igaz.

Talán e küzdelem vára e hely is
Műsáknak vára, hol zengő liget

A bástya, s annak nehéz fegyverei
Csupán édes sebet ütő nyilak.

A mik nem fájnak; ámde jól találnak.
Talán a hősök síremléke e hely

A kik utódaikat hiva híják,
Hogy jöjjenek tanulni noszerelmet,

Fenköten érzeni, híven szeretni,
Elődeiknek hírné lelkesülni.

Talán oltárhely, templom lesz e hely,
Hol együtt áldozunk, testvéri szível.

S a szépnek, jónak, nagyoknak hittanát
Hirdetjük és bevezesszük lelkeinkbe.

— — — — —

Ha az lesz e ház, mit fölszentelünk most,
Erősség, emlék, templom: úgy legyen

Megáldva, s töltsé azt be a dicsőség!
Hogy zengje híret boldog e hazának

Mig századok jövednek és enyésznek;
Mig minden mulik és megváltozik:

Csak a mi honszerelmünk él örökké!

— — — — —

Gyujtsátok meg ez oltár lángjait!
S a mink legdrágább, azt dobjuk közé!

Testünk a földé, — lelkünk Istené, —
Szívünk hazánké! Éljen a hazánk!

mány segítségével lenne lehetséges, melynek tendenciája, hogy csak is a talaj terményei legyenek forgóképesek, az ingatlantalaj maradjon megköve, ingatlan.

Tisserand a francia kormány által összeállított igen érdekes adatokat közölt a franciaországi aratási statisztika és az árhullámzások köréből, amelyek igazolják, hogy utóbbi időben a gabnatermelés alá müvelt terület nem csökkent, hanem növekedett.

A kongressus harmadik napján az agráriusok és szabad kereskedelmi irány híveinek összejutása már élénkebb volt; az elsőket gr. Apponyi Albert, az utóbbiakat Kautz Gyula képviselve.

Gr. Apponyi Albert beszéde végén az előadó javaslatait két indítvánnyal megtoldta; melyek el is fogadtattak.

Az első kérdésben a mezőgazdasági válság kérdésében a kongressus a helyzet esetelésének előrebocsátása után a következő gyakorlati jelentőségű javaslatokat fogadta el:

1) A termelők törekedjenek a technika haladásának fokozatos felhasználására, nevezetesen a legjobb vetőmag, a legmegfelelőbb trágyakezelés, a föld legcélszerűbb megmunkálása, s a legjobb gépek és eszközök termelési alkalmazása által, folytonos figyelemmel az így elérhető többlet viszonyára a szükségképp felmerülő költségtöbblethez.

A buzatermelést szorítsák a valódi buzatalajra, az állattenyésztést nagyobb mértékben karolják fel s lehető változatosabbá hozzák a mezőgazdaságba.

Társuljanak, különösen a kisebb gazdák a nagy- és középbirtokosok vezényelő befolyása mellett minden téren, hogy érdekeiket közösen óvassák meg, s az iparszerűbb és üzletszerűbb termelési módokat ők is alkalmazhassák.

2) Az állam a termelők értelmi és erkölcsi színvonalát a közoktatás gyakorlatibb tétele által, különösen pedig földmives-iskolák, kísérleti állomások s kisebb és nagyobb minta-gazdaságok segítségével lehetőleg emelje.

Mozdítsa elő a gazdasági szövetkezés ügyét és támogassa az egyleti tevékenységet.

A mezőgazdasági hitel minden fajtának kielégítését megfelelő szervezet fejlesztése által segítse elő.

A szárazföldi és vízi közlekedést tökélyesbítse és lehetőleg kerítse a saját befolyása alá.

A közterhek kirovásánál legyen tekintettel a termelés érdekeire és a termelő osztályok helyzetére.

A kereskedelmet képeztesse arra, hogy ez a nyers termelést, piacainak bővítése által, hatályosan támogathassa.

Gondoskodjék jó termelési statisztikáról, a közgazdasági állapotok időnként eszközözendő alapos megvizsgálásáról, valamint arról, hogy a termelő közönség a világgazdaság helyzete iránt a szükséges tájékozást megnyerhesse.

3) A szükséghez mért átmeneti idő alatt a nyers termelést vámvédelem által is óvja meg a versenytulerős hullámcsapásaitól; ezt azonban a közepurópai államok lehetőleg nem külön, hanem együttesen igyekezzenek megtenni. A szövetkezés a tengerentúli és hasonló viszonyok között lévő államokkal szemben a különbözeti vámolás elvének alapján úgy eszközözendő, hogy e mellett az egyes államok vámvédelmeiket és közvetett adóik önálló szabályozását megtarthassák.

A mennyiben az összes közepurópai államok szövetkezése egyelőre elérhető nem volna, helyesléssel kellene fogadni azok némelyikének ily irányú szövetkezését is, ha ez által a többi közepurópai államok hozzájárulása nem záratik ki.

4) A magyar kir. kormányhoz a kongressus azt a kérdést intézi, hogy a többi érdekelt államok kormányával kellő uton érintkezésbe lépve, azokat felkérje, hogy szakközvegeik érintkezése után a javasolt intézkedések keresztülvitelének módozata megvizsgáltsanak.

5) Saját elnökségét megbizsa azzal, hogy a hasonló irányú társadalmi működés folytatása végett állandó nemzetközi bizottságot alakítson, mely minden további teendő fölött határozni fog és magát a szükséghez képest kiegészítheti.

A hitelszervezés kérdése felett folytatott tanácskozást lapunk jövő számában fogjuk ismertetni.

Az 1,200.000 frtos kölcsön ügye, melyet a megye közlekedéscélokra felvéniszándékozik, a legutóbb megtartott közgyűlésen újra tárgyalás alá került; miután a miniszterium az elvben már megadott jóváhagyást attól tette függővé, hogy a megye közönsége tüzetesen jelölje ki azon összegeket, melyeket vasutépítésre s külön azokat, melyeket utépítésre szánt.

Ebből kifolyólag a megye közönsége kimondotta, hogy a tervezett három vicinális vasutvonal létesítéséhez a maga részéről kilométerenkint 6000 frtal s így a mintegy 150 kilométer hosszú vonalokhoz összesen mintegy 900.000 frtal kíván járulni. Ezen elhatározásában a megye közönségét azon tapasztalat vezérelte, hogy a most tervezett n.-becskerek—zsombolyai műút kilométerenkint 5000 frta fog kerülni s így a jó közlekedési utakat teljesen nélkülöző Berzava vidék, valamint volt határvidéki közlekedési eszközeinek helyreállítására jelesül a vicinális vasutak létesítésére kilométerenkint 6000 frt annál inkább felelőssé, mivel a kölcsönből ezen felül még fennmaradó 300,000 frt teljesen elegendő lesz a megye többi részeiben kiépíteni szükséges utépítésekhez.

Ezen határozat jóváhagyása esetén a mely a kormány eddigi nyilatkozatai után bizonyos elvárható — a vasutépítés ügye biztosítottan tekinthető; mert ezen tetemes segélylél és az eddig megszavazott érdekeltségi hozzájárulásukkal a finanszírozás garantírozva van.

A volt n.-kikindai kerületbeli überlandialis földek rendezése lassan bár, de mégis lényegesen haladt már eddig is előre. Mint a hetes bizottság elnökének a főispánhoz mint az ellenőrzéssel megbízott kormánybiztoshoz intézett jelentéséből kitűnik, Kuman és Jozefova községekben a telekkönyvi foganatosításhoz szükséges előmunkálatok már be vannak fejezve; Nagy-Kikinda, Mokrin, Karlova és Szerb-Keresztur községekben pedig ugyanezen munkálatok befejezése még e hó folyamán várható. Az ügy ezen stadiumában a rendezési munkálatokra nézve irányadó szabályrendelet és munkaprogram szerint beállott annak szüksége, hogy a telekkönyvezési munkálatok gyors és sikeres keresztülvitelére hivatott központi iroda szonnal életbeléptettség. A hetes bizottság elnökének e részben tett előterjesztése folytán elrendelte onnélfogva a kormánybiztos, hogy a központi iroda f. évi november hó 1-ől kezdve felállítsák.

Ezen iroda olyképp lesz szervezve, hogy egy teljesen szakértő és ügyes egyén vezetése alatt, ki 4 frtnyi napidijjal fog javadalmaztatni, két a számvitelben és telekkönyvezési munkálatokban jártas egyén — egyenkint 3 frtos napidijjal és két másoló — 1 frt 50 kros napidijjal, fog működni. A felügyeletet és a munka szellemi vezetése a hetes bizottság elnöke által látatik el. A kormánybiztos közvetlen ellenőrzés gyakorlásával a főispán Grób Béla n.-kikindai segédszolgabíró bízta meg.

Az iroda működése — tekintettel az általa ellátandó nagy terjedelmű munkálatokra, — nem kevesebb, mint 35,000 kat. birtokrészlet rendezéséről van szó, két évi időtartamra tervezetik.

Ugyancsak e tárgyban szigorúan utasította a kormánybiztos a községi előjáróságokat, hogy az előmunkálatok gyors befejezéséhez szükséges munkaszerőket haladéktalanul alkalmazzák; s hogy a telekkönyvi munkálatok feadására kivettelt és beszedett költségjárulékokat a községi pénztárban szigorúan elkülönítve kezeljék s azoknak más célokra leendő felhasználásától feltétlenül tartózkodjon.

A magyar nyelvet nem tudó megyei közigazgatási közegek és községi jegyzőkre nézve a megye közönsége még 1881. évben azt határozata volt, hogy a mennyiben a magyar nyelvet záros határidő alatt el nem sajátítják, fegyelmi uton elmozdítandók. Ezen határidő a f. év elején letelvé, a megye alispánja bejelentette a közgyűlésnek mindazon közigazgatási közegeket, kik a beérkezett tisztí jelentések szerint ezen határidőt sem tartották be s a magyar nyelvet most sem bírják annyira, hogy hivataloskodni képesek lennének. Ezen alispáni előterjesztés folytán a magyar nyelv nemtudása, mint a hivatal viselésére való képtelenség indokából leendő elmozdításuk céljából következők ellen rendeltetett el a fegyelmi vizsgálat: Marok Szilárd tb. szolgabíró-segéd, megyei irnok; Maksz Lázár borsói, Jankulov Athanáz szefkerini, Haderspeck János homolici, Roskulecz Lázár b.-ujfalvi, Dadies Alajos alibu-

nári, Bolyanác Mátys szeleusi, Miatov Rada illancsai, Kalászky Todor szamosi, Drudarszky István margitczi, Smicziklász János istvánföldi, Miosev Zsiván czrepajai és Marjanov Ádám idvori községi jegyzők ellen. A vizsgálat megejtésével az alispán, illetve az általa kijelölendő központi tisztviselő bízott meg.

Torontálmegye alispánjának évi jelentése 1884-re vonatkozólag.

Későbbben, mint az előbbi években, de annál kimerítőbb, egész vastag kötötté felölt alakban mutatta be a megye alispánja a mult heten tartott rendes öszi közgyűlésen az 1884. évre vonatkozó jelentését.

A késedelem, melyre nézve az alispán már a tavaszi közgyűlésen nyert engedélyt a megye közönségétől, a múltnek csak előnyére vált, mert számos olyan adatot tartalmaz, melyek előbb alig lettek volna közölhetők.

Barmily alkalmoszerű lenne is ez alkalomból Tallian Béla alispánnak a megye közigazgatásának javítása körül szerzett s nem csak a megyében, hanem azon messze túlterjedőleg is fentartás nélkül elismert érdemeit részletesen méltatni, még sem bocsátkozhatunk ez uttal e hálás feladat megoldásába; egyrészt mert csak a jelentés tartalmát szándékunk ki-vonatilag ismertetni, másrészt mert a jelentés becsét és az alispánnak érdemeit eléggé méltatta a megye közönsége, midőn neki annak gondos összeállításáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az évi jelentés egy rövid előszóval és számos statisztikai kimutatás közbeszúrásával kiegészített, összesen 406 nyomtatott lapra terjedő 16 fejezetből áll.

Az előszóban összegezve látjuk a jelentés adataira alapított s a megye közönségének ajánlott pozitív intézkedéseket a közigazgatás javítása érdekében.

Ezek a következők: felirati uton leendő kérelmezése az alispáni ügykezelés és ügy-elintézés módosításának; és a tvtatóságok rendezéséről szóló törvények reviziójának; a telepítési ügynek oly irányban leendő vezetése, hogy az Torontálmegye magyarságának megerősítésére szolgáljon; a szemcsés kőthartyalobnak államköltségen kiküldendő járványorvosok általi elfojtása; a csendőrség létszámának szaporítása, néhány új őrsállomás felállítás; a megyei közlekedésügy javítása érdekében egy nagy kölcsön felvétele és annak megyei vicinális vasutakra leendő fordítása; végül a rég tervezett, de még mindig késedelmező belvizlevezetési csatornahálózat megszüretése.

Az I. fejezet a törvényhatósági bizottságról és annak működéséről szól.

A jelentés szerint 1884-ben a bizottság 2 rendes és 5 rendkívüli közgyűlésen 1226 határozatot hozott; 1883-mal szemben csak 12-vel kevesebb.

Ezen határozatok tárgyakat illetőleg következőleg vannak csoportosítva: 19 vonatkozók önálló tárgy feliratokra; 11 határozat pedig más törvényhatóságok feliratai pártoltattak hasonszellelű feliratokkal; 27 határozat szabályrendeleteket tárgyaz; 157 a törvényhatósági önkormányzat körében hozott; míg nem kevesebb mint 853 határozat a községi igazgatás ellenőrzésének volt kifolyása. A hátralevő 127 határozat végül a legkülönbözőbb természetű ügyekkel foglalkozik, úgy közmunkával stb.

Ugyane fejezet számot ad a Torontálmegye közönsége által 1884-ben gyakorolt közjótékonyagságról. Az e címen megszavazott öszszegzek közül legjelentékenyebb azon 60.000 forintnyi adomány, melylyel a megye közönsége az 1884. év elején életbeléptetett megyei tisztí nyugdíjalap gyarapításához járult.

A törvényhatósági bizottság kebelében előfordult változások következők voltak: a szent-huberti, bánlaki, ittebei és écskai választókörletben egy-egy bizottsági tag újabb választás alá esett; a virilis névjegyzék kikigazítása folytán pedig 41 1883. évbéli virilis tag helyébe más tagok léptek.

A megyei tisztikar kebelében előfordult részleges változások közlése után ugyanezen fejezet a tisztikar tevékenységét is közli. Az e részbeni kimutatások szerint a megyei központi ügyforgalma összesen 32.403 ügyszámra, a 15 járás pedig 129.326 ügyszámra terjedt; az öszszes hátralék az év végén a központonban 321 darabot, a járásokban mindössze 664 darabot tett ki. A központonban 2108 számból, a járásokban pedig 2177 számból álló növekedés mutatkozik. Fegyelmi eljárás törvényhatósági közegek ellen 3 esetben tételelt folyamatba, melyek folytán két esetben dorgálás, egyben 30 frt pénzbüntetés alkalmaztatott.

A II. fejezet a szorosan vett közigazgatás keretébe nem tartozó ügyekkel, jelesül: a megyeház kibővítésével, az inségekölcsönökkel, a csángókkal és a telepítésével, és a házközösségi intézmény megszüntetésével foglalkozik.

A megyeház kibővítése a miniszterileg végleg megállapított költségvetés szerint 447.841 frta fog kerülni, mely 10 éven át kivetendő 1%-os törvényhatósági pótdó állal fog fedeztetni. Az építkezés egy része, a volt arvaszéki épület átalakítása 24.438 frt 33 kr. költséggel már befejezve van; az egész épületré nézve pedig 1887-ben lesz befejezendő.

A megyei árvapénztár által kezelt inségekölcsönök száma 7, a befizetések folyamathatban vannak; a 100.000 frtos öszi és 350.000 frtos vetőmagkölcsönt a garantírozó

megye már törlesztette; egyes községek azonban még hátralékban vannak.

A telepítés és a csángók ügye az előtűnk fekvő jelentésben is azzal a gondnal van tárgyalva, melyet az alispánnak e kérdésre nézve már ismert odaadása és buzgalma hoz magával. Kiindulva azon helyes alaphoz, hogy a jelenleg még rendelkezésre álló kincstári birtokok leghasznosabban úgy lennének értékesíthetők, — ha e nagyobb területek mindenkére egy-egy új magyar község telepítésnek, — az alispán ezen ügyet azzal a hűvel és melegséggel védelmezi a kincstári közegek egyoldalú fiskálisból eredő felfogása ellen, melyet nála mindannyiszor észlelhetni, valahányszor megyéje magyarságának megerősítéséről, s a magyar fajnak e megyében is többségre juttatásáról van szó.

Egyenkint vannak kimutatva a jelentésben azon területek, melyeket az alispán telepítésre alkalmasnak tart, s azon adatok, melyek e területekre vonatkoznak.

Konstatálja továbbá a jelentés, hogy azon mozgalom, mely a torontálmegyei magyarság-
nak határozott kárára a szegényebb magyar községeknek más törvényhatóságok területeire történt áttelepítése alakjában már 1883-ban folyamatban volt, 1884-ben is, bár csekélyebb mértékben észlelhető volt, a mennyiben az évben ismét 728 magyar ajku megyei lakos lett más megyékbe átköltözve.

A csángókra vonatkozólag következő adatok olvashatók az évi jelentésben: 1884. végén volt: Hertelendyfalván 188 család 778 lélekkel; Nagygyörgyfalván 810 lelkelt számláló 199 család és Gyurgyevón 1932 főből álló 357 család, összesen 744 család 3520 lélekszámmal.

Segélyezés még 1884-ben is vált szükségessé, és pedig tetemes, 43,609 frt 85 krnyi költséggel.

(Folyt. köv.)

HIRHARANG.

* Ó felsége apostoli királyunk legmagasabb névünnepe alkalmából f. hó 4-én ünnepélyes isteni tisztelet tartatott a helybeli róm. katolikus plébánia templomban. Az isteni tiszteleten az öszszes polgári és katonai hatóságok főnökei és számos tagjai jelentek meg; s a nagy közönség is szép számban vett részt benne. Torontálmegye közönsége, folyamatban levő rendes öszi közgyűléséből a miniszterelnökhez intézett feliratban tolmacsolta alattvalói hódolatát és üdvökvánatait.

* Személyi hírek. Hertelendy József főispán szombaton reggel Budapestre utazott, honnan még a hét végén tér vissza, úgy hogy a jövő hétfőn tartandó közigazgatási bizottsági havi ülést mindenestre személyesen vezetendi. — Tallian Béla alispán vasárnap utazott fel Budapestre, hol a gazdaságkongresszuson vesz részt. N.-Becskerekre csak e hó 20-án térend vissza.

* A 14. honvédszázalaj megerősítése. A helyben állomásozó 14. honvédszázalaj m. hó 29-én érkezett vissza városunkba a lugosi öszi fegyvergyakorlatokról. Menet közben (Becskerekől Zsombolyáig a vissza) valóban lekötő volt a legénységére épen úgy mint a tisztikarra nézve azon előzetekenyég és figyelem, melylyel a közönség részéről az egyes községekben találkoztak. Klekken „pihenő” közben a község derek telkesze főtiszt. Faber plébános úr vendéglő meg fényesen a tisztikart, míg a község lakoi a legénységéni iparkodtak kitenni magukért. Majd Csöszteleken a vendégszeretetről széles körökben igen előnyösen ismert főt. König Péter lelkész úr állott sorompóba és látta el a tisztikart egy pompás viláslásgal, mely egy nagy lakomával is kényelmesen fölért. Es ezt már évek óta praktikálja a honvédekkel. Határozottan állíthatni, hogy ennyi szíveség, ennyi szeretettel méltóság a közönség részéről nem személyeket illetett, hanem magát az intézményt — a honvédséget, mely annyi gyöngédséggel ápolott és szeretett gyermeke a magyar nemzetnek. Tartsák is meg lelkesedéssel nemes tüzet ezután is az eszme iránt, mely győzni, — és a megpróbáltatások nehéz napjaiban csak diadalt fog ülni, ha azt a polgárok lelkesedése — bizalma kíséri.

* Személyzetiek a csanádi klerusról. Schrader László végzett papnövendék a püspöki irodába második iktatóknak nevezetett ki. — Bodrogh József segédelkész Szajánból Szőregre helyeztetett át.

* Tanító kinevezések. A vallás-és közoktatási magy. kir. miniszter a nagy-kikindai állami felső leány iskolához Stra-nyovszky Katalint, a pancsovai állami polgári iskolához Dózsa Imre, a pancsovai ipartanuláshoz Szalavary Edé, a bánát-ujfalusi állami elemi iskolához Lambrecht Péter, a nagygyörgyfalvi állami iskolához Papp Ilona, végül a Hertelendyfalvi állami iskolához Janigás Ida okleveles tanítókat illetve tanítónőket nevezte ki. Ugyancsak miniszter úr d. excellenciájára Bontilovics Gusztáv, uzdini állami elemi tanítót és Hajdu Szilveszter dolovai állami elemi tanítókat állomáskümben véglegesítette.

* A helybelli atletikai klub a hűvösebb öszi napok beálltával ismét megkezdette rendes gyakorlatait. Az elsőként ez uton is felhívja erre a tagok figyelmét.

* Az egész megye területére érvényes bíró vásári és plázli vándíjszabályzat a nm. m. kir. földmívelési ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által jóváhagyatván, 1886. évi január hó 1-étől kezdve fog életbe léptetett. A terjedelmes tarifák mai számunk hivatalos mellékletén közöljük, mire felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

közön-
jébből
peltet-
tossé
Szarv-
heti
tánk
nagy
tetem-
függő
összet-
lások
a leg-
kép-
legfe-
sanat.
e terve-
meg
amgy
sedal-
ered-
mász
homol-
mász
tunek
tönsé-
üket
nyes-
gos
s min-
tekint
gazda-
lított,
válogt-
tenyez-
Francia
keves-
gyujt-
a meg-
kének
ki nem
a való-
A hűv-
a meg-
már fel-
mult h-
berend-
pedig
közé-
tesz-
rends-
nak az
ki a le-
tárlta,
tűrelm-
hó 1-
az elő-
idő sz-
nak. T-
kendő
*
mázó
aradé-
szegen-
6. és
uton le-
87 fr-
készlő
Az ud-
szüksé-
sek és
rendőrs-
lező d-
*
tartott
pálink-
pedig
vosi sz-
az egés-
A rendő-
mint a
kobot-
reskedő
beri eg-
s a köz-
is meg-
fogunk
ad drág-
*
évad-
nőtte
fogad-
vendé-
költsé-
pély is
bevonul-
folyt
a szin-
töltötte
genfel-
és had-
tendő
A vend-
holya
volt;
a nemzet-
jelent
ról és
Nemso-
dor sz-
beszak-
irhat-
átgond-
fölkelt
és lelke-
dült be-
Jókai
az ová-
álló kul-
anácso-

egyes községek azon-
nak.

Angok úgy az elő-
szóval a gondolat van
spánnak e kérdésre
és buzgalma hoz
helyes alaphoz, hogy
ezsre álló kincstari
úgy lennének érté-
kesebb területek min-
gyar község telepít-
ezen ügyet az a
édelmezi a kincstari
ásból eredő felfogása
nyiszor észlelhetni,
magyarországnak meg-
fajnak e megyében
van szó.

mutatva a jelentésben
az alispán telepítésre
n adatok, melyek e

a jelentés, hogy azon
almegyei magyarság-
szegényebb magyar
vhatóságok területére
ében már 1883-ban
is is, bár csekélyebb
ll, a mennyiben ez
ajku megyei lakos
özletve.

zólóg következő ada-
tésben: 1884. vé-
án 188 család 778
n 810 lelket szám-
gyevőn 1932 főből
n 744 család 3520

4-ben is vált szük-
s, 43,609 frt 85 krajn
(Folyt. köv.)

ANG.

Toll királyunk
alkalmából f. hó 4-én
tartott a helybeli
templomban. Az is-
polgári és katonai
nos tagjai jelentek
is szép számban
lmegye közönsége,
ősi közgyűléséből
t felirathat tolmá-
s és üdvözlőit.

Esk. Hertelendy
n reggel Budapestre
t végén tér vissza,
arlandó közigazga-
bíndenesetre szemé-
ián Béla alispán
estre, hol a gaz-
z. N.-Beckerekre
issa.

Ászóalj meg-
lom-szózó 14. hon-
érkezett vissza vá-
yvergyakorlatokról.
öl Zombolyaig is
v volt a legénység
a nézve azon elő-
mellyel a közönség
ekben találkoztak.
a község derek
bános úr vendé-
kari, míg a község
kódtak kitenni ma-
a vendégszerete-
n előnyösen ismert
z úr állott sorom-
t oly pompás vil-
nagy lakomával is
ezt már évek óta
Határozatlan állit-
g, ennyi szeretetre
ról nem szemé-
t az i. t. t. z. ményt —
yi gyöngédséggel
a magyar nem-
lkésedések nemes-
ránt, mely győzni,
nehéz napjaiban
z a polgárok lel-

A csanádi Kle-
végzett papnöven-
odik iktatónak ne-
őzsef segédlelkész
tetelt át.
Értesítések. A vallás-
minister a nagy-
iskolához Sztra-
ovai állami polgári
ncsovai iparlanmü-
ánát-újfalusi állami
t Péter, a nagy-
z Papp Ilona, végül
iskolához Janigás
kivelet tanítónok net-
ter úr ő excellen-
zadíni állami elemi
ter dolovai állami
n véglegesítette.

Értelmi klub
val ismét megkezd-
Az előlétség ez
ok figyelmet.
Új területe
Sári és plácz
mm. m. kir. föld-
elemügyi ministe-
1886. évi január hó
léptetvén. A ter-
s hivatalos mellék-
s az érdekelték fi-

* Sággy színház igazgató. kit
közönségünk két év előtti itteni szereplése ide-
jéből ismer, s ki Blahén itteni vendég szerep-
telése által tette magát akkoriban nevezte-
selté, — a napokban járt itt, hogy jelenleg
Szarvason működő társulatának itt vagy hat-
heti működést biztosítson. Ismert műbárá-
taink, — kiket az igazgató fölkeresett, a leg-
nagyobb előzékenységgel fogadták őt; de oly
tetemes összegek előzetes biztosítását tette
foggóvá társulatának ide hozatalát, melyeket
összehozni nem lehetett, úgy hogy a tárgya-
lások felbeszakadtak. — Mint értesülünk most
a legkedveltebb műkedvelők szándékának oly-
kép szervezkedni, hogy minden héten vagy
legfeljebb két héten egy-egy előadást tarthas-
anak. — természetesen jótékony célra. Mi
etertel oly életrevalónak tartjuk, hogy annak
meg nem valósítása valóságos vétek lenne
amugy is meglehetősen pangásnak indult tár-
sadalmi viszonyaink közepette.

*** Az orsz. kiállítás gyakorlati
eredményeként** feleltünk, hogy Tho-
mász György derek iparosunk eddigelő négy
homokfutó kocsihoz kapott megrendelést. Tho-
mász György és társai oly szolid munkával
tunték ki a kiállításon, hogy nemcsak a köz-
önség tetszését nyerték meg, hanem a jury
őket a nagy kiállítási éremmel tüntette ki.

*** Torontalmegye gyűjtém-
nyes kiállítása** a most megnyitott orszá-
gos kiállításának egyik legerdekesebb
s mindenesetre leggazdagabb specialitása. El-
tekintve ugyanis az egyes uradalmak szinten
gazdagon képviselt menéseitől és telivér istá-
lólól, a megyei mezőgazdák összesen 117
válogatott felvér lóval képviselték a köz-
önségünket. Mint rendezés, ezáltal is
Franciaidő járt elől szép példával, mert nem
kevesebbel mint 18 darabbal járult hozzá a
gyűjtémnyes kiállításához. A feltűnést kel-
ő gyűjtémnyes kiállítás létrejötte első sorban
a megyei lötenyésztési bizottság buzgó elnö-
kének, Turn-Taxis Egon herczegnek érdeme,
ki nem kimélt sem időt sem fáradságot, hogy
a valóban meglepő anyagot összehozza!

* Közvágó hidak a megyében.
A hűsvágatási szabályrendelet életbe lépte óta
a megyének sok népesebb helysége állított
már fel teljesen felszerelt közvágóhidat. Így a
mult héten nyit meg unepelyben egy szép
berendezésű közvágóhid Zombolyán; Módos
pedig még ez őszszel épít fel hasonlót. A
közégszűség ügyének mindenesetre szolgálót
tesznek azon községek, melyek a hűsvágás
rendszeres ellenőrzésének és a köztisztaság-
nak ezen előfeltételét mihamarabb létesítik.

* A városi előfogó-vállalkozó,
ki a legutóbbi tűzvész alkalmával is megmu-
tatta, hogy mily mértékben lehet a hatóságok
tűrelmét próbára tenni; — felváltatott. Október
hó 1-étől kezdve három szerb gazda vette át
az előfogási szolgálmányt, kiknek legalább ez
idő szerint jó lovaik és rendes kocsijaik van-
nak. Talán most nem fog kelleni a tűzi fecs-
kendőt lovasoltól a tűz színhelyére.

* Veszélyes fenyegetést tartal-
mazó levelet talált minap az udvarán Gröz
aradáci kereskedő, a melyben több névtelen
szegény legény felszólítja, hogy az október
6-én 7-ike közti éjjelen a becskerék-aradáci
uton levő hid alatt annál bizonyosabban legyen
87 frt deponálva, mert különben el lehet rá
készülve, hogy meg is ölik, fel is gyújtják.
Az udvarias koldusok e humánus fenyegetés
szükségét azzal indokolják, hogy pajtásaik éhe-
sek és rongyosak, pedig már őszire jár. A
rendőrség nyomozza a cukor papíron leve-
lező dinamitos levélíró.

* Fuxinos likör. Egy utóbbi időben
tartott egészségügyi vizsgálat alkalmával két
pálinka mérésben olyan likör találtatott, — és
pedig nagyobb tömegben — melyben a főor-
vosi szakvizsgálat fuxint konstátált, és pedig
az egészségre nézve igen ártalmas adagokban.
A rendőrkapitány az egész likör készletet, vala-
mint a festésre rendelt fuxin festéket is el-
kobozta s az illetőket megbüntette. A két he-
reskedőt, ki ily könnyelmű játékot üz az em-
beri egészséggel, érdemes lenne intő példát
s a közönség tájékoztatása végett név szerint
is megjelölni. Jövőben hasonló eseteknél utána
fogunk járni a neveknek is; hadd tudjuk, ki
ad drága pénzért mérget.

*** A temesvári első magyar színi
évad megnyitása** egész nemzeti ünneppé
nőtte ki magát. Nem is szólva azon tünéte-
fogadattól, melyben a város a budapesti
vendégeket és különösen Jókai Mór koszorús
költőket részesítette, maga a megnyitási ünne-
pely is a magyar nemzeti művészet diadalmas
bevonulásához méltó főnyel és lelkesedéssel
folyt le. A „Délmagyarországi Lapok“ szerint
a színházot olyan előkelő és diszes közönség
töltötte meg, a minő még soha. Megjelent De-
genfeld-Schonburg Kristóf gróf altábornagy
és hadtestparancsnok is, bájos nejevel, köve-
tendő szép példát adva ez által a tisztikárnak.
A vendégek mind megjelentek. Jókai Mór pá-
holya az első emeleten, a színpaddal szemben
volt; a páholy finom izléssel volt kidíszítve
nemzeti színű elővirágokkal. Mikor Jókai meg-
jelent páholyában, a közönség felkelt ülőhelyei-
ről és viharos éljenzésekkel és tapsal fogadta.
Nemsokára felgördült a függöny és Gerőfi An-
dor színigazgató — többszörös tapsokkal fel-
beszakítva — elszavaltá Jókai prologját. Le-
írhatatlan a közönség lelkesedése, mit a szépen
árgondolva elszavalt prolog kellett. Mindenki
fölkelt helyéről és Jókai felé fordulva, ujjongva
és lelkesedve tapsolt, hogy szinte megren-
dült belé a ház. A tünéteket végt nem érvén,
Jókai lement a színpadra, hogy megköszönje
az ovscziót. Itt egy tekintélyes polgárokból
álló küldöttség fogadta s Nagy Lajos városi
anáncos a közönség személtára egy gyönyörű

óriási bakérkoszorút nyújtott át neki, nagy,
széles nemzeti színű szalagokkal. Jókai meg-
hatottan fogadta el a koszorút, mely — egy-
mond — a hazát illeti, s aza a hasa oltára
is teszi le. — A közönség ismét lelkesedve
éljenzett és tapsolt s a lelkesedés perczeig
tartott. Ezután Liszt Ferenc király-dalát éne-
kelte el a színtársulat összes személyzete a
Molnár György által rendezett nagy allegoria
mellett. Mindkét, úgy az ének, mint az alle-
goria, főleg megnyerle a közönség tetszését
s kihívással jutalmazták Gerőfit és Molnárt. Barna
Lásó karnagy ünnepi nyitánya szintén tetszett.
Ezután következett Erdélyi József egyfelvoná-
sos népszínművének a „Leánykérő“-nek elő-
adása. A közönség rokonszenve és tetszésre
többszörös nyilatkozataival kísérte az össze-
vágó, kereked előadást. A szereplők közül
leginkább Gerőfiné (Kata) és Kiss Mihály (Vil-
lám) tünnek ki s szép dalaikért zajos tapsokat
arattak. Kendi (Sugár) és Molnár László (Il-
lom) szintén megérdemlik a dicséretes fölemlé-
tést. A „Donna Juanita“ operette 2-ik fel-
vonásban Erdélyi Marietta Renée szerepében
és Balogh mint Gaston megnyerték a közön-
ség rokonszenvét. Előadás után fényes lakoma
volt a vígadó tereiben, mintegy 200 teríték-
kel, melynek során Ormós főispán a felséges
uralkodó családra, dr. Telbisz polgármester a köz-
önségre és annak jelen volt képviselőjére
Ribáry miniszteri tanácsosra; Dobó megyei fő-
jegyző viharos tetszés között Jókai Móra mon-
dott ünnepi felkötőt. Ezután Jókai szólalt
fel; s egy gyönyörű analogiában a hajdani
német Pest és mostani Temesvár között a ma-
gyar színészeket apostrofálta mind olyanokat,
kik Pestet a magyarságnak meghódították s
most Temesvárról ugyanezre törekcsenek; szá-
vait következőleg végzé: Gondoljatok rá, hogy
ha itten győztök, a nemzet az Olympra vezet
fel, ha buktok, a Tarpeji sziklára!

* Tűzeset. A lapunk mult számában
már megemlített kis-jécsai tűzesetre nézve
részletes tudósítást kaptunk, mely szerint a
kár nem volt oly óriási, mint elmondtuk; de
mindenesetre elég jelentékeny. Szerencsére a
tűz csak a szerűkőn levő szalma- és takar-
mányfélék között pusztított s a lakházaktól
az akkor dühöngött nagy vihar daczára, távol
lehetett tartani. Összesen 21 udvaron pusztít-
ott a tűz, s összesen 4848 frt kárt okozott.
A tűz terjedésének az is előnyére szolgált,
hogy a lakosság nagy része a temesvári vá-
sáron volt s így az oltásnál csak kevés mun-
kaerő állott rendelkezésre.

Törvényszéki csarnok.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék-
nél f. évi október hó 7. napjától 13. napjáig
következő bűnügyek kerülnek nyilvános tár-
gyalás alá: o k t ó b e r 8. (csütörtök) sikkasz-
tás bűntette, vádlott: Izgarean Jun; gyujto-
gatás bűntette, vádlott: Ketyelcynsky Lyuba;
— o k t ó b e r 9-én (péntek) csalás bűntette,
vádlott: Kolicansz Koszta; csalás bűntette,
vádlott: Petrovacszy Zsiva; — o k t ó b e r 12.
(hétfő) súlyos testi sértés bűntette és becsü-
letsértés vétsége, vádlott: Mayer Ferencz;
emberölési kísérlet bűntette, vádlott: Vencel
József; — o k t ó b e r 13-án (kedd) súlyos
testi sértés bűntette, vádlottak: Dabits Lyuba
és társai.

35956. számhoz.

Pályázati hirdetés.

A beszercebányai püspök adományozási
jogához tartozó Szamko-Mialtro-Bendik-féle
alapítvány évi 50 frtos iskolai ösztöndíjak
egyike megürülvén, arra ezennel pályázat
hirdetetik.

Pályázhatnak breznóbányai születésű ró-
mai katolikus szegény ifjak, kik az elemi
iskolát jó sikerrel bevégezték.

Az alapítók rokoni elsőbbséggel bírnak.
A jelentkezők iskolai és szegénységi bizo-
nyítvánnyal ellátott folyamodványukat folyó
évi október 15-ig a breznóbányai római ka-
tholikus plébániához hivatkozva kötelesek bete-
jeszteni.

Budapest, 1885. szeptember 19-én.

A vallás- és közokt. m. k. ministeriumtól.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

„Egyetemes Regénytár“ czim alatt Singer
és Wolfner budapesti könyvkereskedő-cég éle-
re való vállalatot indított meg. A kiadók főkép abból
a sokat hangoztatott panaszból indultak, hogy a magyar
szépirodalmi könyv igen drága és példau: — hogy az
eredetiekről ne is szóljunk — a külföldi jóiraváló mű-
veknek német fordítása felényinel is olcsóbb, mint
ugyane művek magyar kiadása. Így vált aztán lehe-
tővé, hogy Reclam, Spemann, Engelhorn- és más
ilyenemű német kiadványok valóságos elárasztották
Magyarországot és olcsó s csinos kötetekkel majdnem
kiszorították a közönségből a jóval drágább magyar
könyveket. Hogy a magyar közönség nem olvas eleget,
vagy ha olvas, sokkal kevesebbet költ könyvre, mint
tehetné, ennek nagyrészt a könyvek drágaságában rej-
lik; s alig szenved kétséget, hogy olvasni kedvet az
eddigig haladva, nem is lehet föléleszteni. Jó könyvet
adni a közönség kezébe, tetszetős külsejűt, mely mel-
lett a tartosság sines figyelmen kívül: ez az, a mivel
nálunk is meg kellett tenni a kísérletet, s a ki meg-
tette, bizonyos tekintetben közművelődésünk emelésé-
nek is tett vele szolgálatot. Az „Egyetemes Regény-
tár“ eme kívánalmakat akar megfelelni. Csinos s majd-
nem diszkótésnek bevaló s emellett tartósan igerkező
köteteket bocsát ki, szép, olvasható nyomással; s egy-
egy 10-12 ivre terjedő kötet ára 50 krajczár — anyai,
a mennyiért különben a kötet is alig lehetne meg-
kapni. A vállalatnak eddig megjelent két köteté igen
szerencsés kezdetnek mondható. Az első két kötet

Ohnet Györgynek, a vasgyáros szerzőjének
„A banya“ czimű regényét tartalmazza, melynek
francia eredetije eddig 72 kiadást ért mi mindenesetre
a mellett szól, hogy a magyar kiadás is; nagy kel-
endőségnek fog őrüendeni. A harmadik Mikszáth Kál-
mán „A lohinai fiú“ és Welten Oszkár „Egy éj-
szakára bezárva“ czimű elbeszélések a negyedik kötet
pedig Hamilton Aide angol írónak „Az uri körök-
ben“ czimű társadalmi regényét fogja tartalmazni, mely
minden tekintetben kiváló helyet foglal el a modern
regényirodalomban. A vállalat minden egyes köteté
külön is megvehető, de a kiadók előzetest is nyitnak
a sorozatokra, melynek igénybevételét különösen oly
helységeknél ajánlható hol könyvkereskedő nincs; így
15 kötetre 7 frt 50 krajczárjával, 10 kötetre 5 frt-
jával, 5 kötetre 2 frt 50 krajczárjával (bérmentes
megküldés mellett), fizethető elő.

István bácsi. Majer István, az országoszerző ked-
velt író felszázados írói jubileuma alkalmából az „Or-
szág-Világ“ sikerült arcképe közli a népszerű pa-
nak és írónak, s ugyanez alkalommal Körösy László
dr. írt az ünnepeit férfúró jellemrajtot. A lap többi
közleményei is egyenként figyelmet érdemelnek. Így
„A modern apostol“ (emlékezős György Vilmosra, sok
érdekes adattal), Radnai Rezsőtől: „A hon földje“, költ-
temény Hladortól: „A bárfa alatt“, elbeszélés Hevesi
Józseftől: „Las Carolinas“, Szokolay Kornéltól: „Fabián
Gábor“, arcképpel, b. e.-től: „Háboru — vaktöltés-
sel“, Székely Huszartól: „Dalok“, Sziklay Somától:
„Az antwerpeni világkiállítás“, (nagyszabású képpel);
Karacsony Guidó gróf (arcképpel); „Két vén gyerek“,
regény Gabányi Árpádtól; „A hét története“ Boros-
tyáni Nándortól; A képek között igen csinosak a
poszegei hadgyakorlatoktól való képek. A gazdag ro-
vatok következők: Tudomány és irodalom, színház és
művészet, újdonságok, a kiállításról, könyvpiacz, vidéki
élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan rejtvények.
Az „Ország-Világ“ előfizetési ára: január—decemberre
10 frt, január—júniusra 5 frt, július—szeptemberre 2
frt 50 kr., június—decemberre 5 frt. Az „Egyetemes“
-el együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyed-
évre 7 frt, egy óra 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek
a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz kü-
lendők, kecskeméti utca 6-ik szám.

A Ráth Károly által szerkesztett és a Deutch M.
féle műv. intézet díszes kiadásban megjelent „Kiállítási
Lapok“ szeptember 15-iki (43. sz.) a következő gas-
dag tartalommal:

A keletiek kiállítása. III. Szerbia és Törökország.
— A vegyészeti ipar az orsz. kiállításon. (II.) — A
tenyésztésszarmarha-kiállítás. — Hazai képzőművé-
zetünk s az orsz. kiállítás. — Felhívás a hazai pénz-
intézetek orsz. értekezlete tárgyában. — A komló-
lítás részletes programja. — Kiállítási Krónika. A jury-
tanács munkálatainak befejezése. Kiállítási sorsjáték.
Országos iparos értekezlet. Vegyes kiállítási hírek.
Az időleges állatkiallítások díjazottjai. A tejszadasági
és V. kertészeti kiállítás alkalmával odaítélt díjak.
Belépti jegyek jövedelme. Látogatási kimutatás, vasúti
személyforgalom szeptember 1-15. A háziiparszarnok-
ból. — Külföldi kiállítások. Nürnberg. London. Ant-
werpen. Drezda. Frankfurt. Varsó. Szt. Gallen. New-
Orleans. Chemnitz. Stuttgart. Luton. Szt.-Pétervár.
Páris. Róma. — Illusztrációk: Kalotaszegi szoba a
háziiparszarnokban. Schmitt Adolf és társa bogyáros-
cég kiállítása. — Hírdetések.

KÖZGAZDASÁG.

Magyarország 1885. évi aratásának
eredménye.

Nagy-Becskerek 1885. október 5-én.

A statisztikának mezőgazdasági ága
van arra hivatva, hogy a földben rejlő
s ebben befektetett tőkéket ismertesse
és ezen utóbbiak jövedelmét kimutassa.
Ha földünknek, a rajta levő épületek-
nek, haszonállatoknak, gépeknek és esz-
közöknek értékét nem ismerjük, öntuda-
tos nemzeti politikát nem üzhethünk, mert
minden öntudatos politikának egyik fő-
célje a nemzet jólétét előmozdítani. Nem
költenénk milliókat az új kataszteri fel-
vételekre, ha annak szükségét el nem
ismertük volna. A kataszter fogja csak
a földünkben fekvő tőkeösszeget kimu-
tatni volna.

Nálunk, gabonát termelő országban
a föld értékének legnagyobb kamataja a
termelt gabona értéke.

Ezen termelt gabona értéke két té-
nyezőtől függ: a termelt gabona meny-
nyiségétől és ennek értékesítésétől, vagyis
árától.

Az árakra nézve eddig is tétettek
fölvételek, de ezek csak a nevezetesebb
termények piaci áraira vonatkoztak és
ezeknek alapján a termés értékét nem
lehetett kimutatni.

A termés értéke csakis a terme-
lési helyek árából mutatható ki.
Egy ilyen területi helyi egységnek,
vagyis a járás termelési helyeinek árai
nyagon nagy eltérést mutathatnak fel.

Ezen eltérés az egyes községeknek
távolságában a piaczoktól vasutak, csa-
tornák és folyóktól, továbbá a közleke-
dési utak minőségében leli magyará-
zatát.

Az alább közölt adatokra nézve
előre bocsátjuk, hogy a felvétel f. évi
július 20-án történt, ennek folytán tehát
az akkori árak szerepelnek, igen termé-
szetes, hogy az eredmény most, miután
a gabonáink folytonosan változnak, egy
kissé módosul.

Az átlagárak és értékek kimutatá-
sánál a fő nyári terményekre, vagyis
buza, rozs, árpa, zab és repczére ter-
jeszkedhetünk ki.

Ezek átlagára igen nagy eltérése-
ket mutatnak vidékenként és megyénként.

A legmagasabb átlagárak buzánál f.
évi július 20-án a dunántúli megyékben
voltak, vagyis métermázsánkat 7 frt 30
kr.; a legalacsonyabb Erdélyben, vagyis
6 frt; az egyes vidékekbe eső megyék
is nagy eltéréseket mutatnak, így pél-
dál a felvidéken a legmagasabb ár Po-
zsony megyében 7 frt 80 kr., a legala-
acsonyabb 6 frt 10 kr. Ugocea megyé-
ben volt.

Dunántúl a legmagasabb ár méter-
mázsánkat 7 frt 90 kr., a legalacso-
nyabb 6 frt 80 kr.; Alföld északi ré-
szében a legmagasabb átlagár 7 frt 50
kr. Pest-Pilis-Soit-Kiskun megyében,
a legmagasabb 6 frt 50 kr. Bihar és Hajdu
megyékben található; Alföld déli részé-
ben a legmagasabb átlagár 7 frt 50 kr.
Bács-Bodrog megyében, a legalacsonyabb
vagyis 6 frt 40 kr. Krassó-Szörény meg-
gyében volt; végre Erdélyben mutatko-
zik a legnagyobb eltérés, a mennyiben
a legmagasabb átlagár 7 frt 70 kr. Csik
megyében, a legalacsonyabb, vagyis 6
frt Kis-Küküllő megyében volt.

A rozs, árpa, zab és repczénél ha-
sonló eltérések mutatkoznak és pedig:

A Felvidéken az átlagár rozsnál 6
frt 20 kr. Dunántúl 6 frt 29 kr. Alföld
északi részén 5 frt 78 kr. Alföld déli
részén 5 frt 63 kr. Erdélyben 5 frt 29 kr.

Árpánál a legnagyobb átlagár Du-
nantúl található 6 frt 30 krral, a leg-
alacsonyabb Erdélyben 5 frt 06 krral.

Zabnál a legmagasabb átlagár Du-
nantúl volt 6 frt 08 krral, a legalacso-
nyabb Erdélyben 4 frt 86 krral.

Repczénél a legmagasabb átlagár
Dunántúl volt 11 frt 06 krral, a leg-
alacsonyabb Erdélyben 9 frt 76 krral.

A mi a termés értékét illeti, a kö-
vetkező számokat nyerjük:

Felvidék	88.188,280 frt
Dunántúl	106.088,460 "
Alföld északi része	81.199,771 "
Alföld déli része	108.163,342 "
Erdély	31.079,262 "
Főösszeg	414.719,115 frt

Azon adatok is felette érdekesek,
hogy az egyes megyék learatott terüle-
tének egy katasztr. holdjára az összér-
tekből hány forint esik. Ezen számítás
szerint átlag egy kat. holdra a Felvi-
déken . . . . . 36 frt 54 kr.
Dunántúl . . . . . 46 " 49 "

Alföld ész. részen 33 " 81 "
Alföld déli részen 40 " 95 "
Erdélyben . . . . . 28 " 05 " esik.

Miután az egész országban a leara-
tott terület 10.844,708 kat. holdat tesz
ki, az összes termés értékéből kat. holdjára
38.24 frt jut.

A Torontalmegyére vonatkozó
részletes adatok a következők:

Őszi és tavaszi búzában volt
az összes termés 3.434,081 metermá-
zsa; átlagára 6 frt 90 kr.; összes értéke
23.695,159 frt;

Őszi és tavaszi rozs meg két-
szeres: 124,940 mm.; átlagára 5 frt
30 kr.; összes értéke 662,182 frt;

Őszi és tavaszi árpa: 516,782
mm.; átlagára 5 frt 10 kr.; összértéke
2.635,588 frt;

Zab és tönköly: 464,224 mm.:
átlagára 5 frt; összes értéke 2.321,120 frt;

Őszi és tavaszi repczé: 45,703
mm.; átlagára 10 frt 40 kr.; összes
értéke 475,311 frt.

A fenti termények összes értéke
tehát 29.789,360 frt; a bevetett terület
715,430 kat. hold, úgy hogy a termés
összes értékéből egy-egy bevetett holdra
átlag 41 frt 64 kr. esik.

Ezen adatok jó középtermét iga-
zolnak.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Dr. Orsó Mátyás.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-tár-
saság.)

A folyó évi június hó 15-ével szer-
veztetett társaskösi-összekötötés Bécs-
ben az államvasut pályaudvar és a nyu-
gati pályaudvar között szeptember hó
30-án beszünttetett.

7137. sz. 1885.

(470-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Turinszky Leonitie és érdektársai vhajtatóknak, Damján Axentie, kis-toráki lakos vhajtást szenvedő elleni vhajtási ügyében f. évi aug. hó 25-én a kis-toráki 464. sz. tjkvbeli 310. öi. sz. ház és bellelek egy 903. sz. pótkertből álló 797 frtra becsült ingatlanokra nézve fogatosított árverés a szabályszerűen felszerelt és Popovits Axent, ügyvéd, által tett utóajánlata folytán hatályon kívül helyeztetik és az 1881. évi LX. t. cz. 187. §. értelmében 60 frtnyi utóajánlati kiküldetési árban az árverés a fentti ingatlanokra nézve újból elrendeltetik.

Határnapul 1885. évi október hó 19. napjának, d. e. 10 órája, Kis-Torák község-házánál kituzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fognak.

Kiküldetési ár a fennebb kített becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letendő vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után azonnal, a másodikat további 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámíttatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tllkönyvi hivatalnál és Kis-Torák község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki c. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi szept. 9-én tartott ülésében.

4560. sz. tkvi 1885.

(475-1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. jbróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Schöfer Dezső, dettai lakos vhajtatóknak, Borobár Markó és Illia, bánlaki lakosok vhajtást szenvedettek elleni 271 frt tőke, ennek 1884. évi május hó 18-ik napjától számított 8% kamatai, 52 frt 50 kr. eddigi és 18 forint 50 krban ezennel megállapított árverés kerési költsége iránti vhajtási ügyében a módosi kir. jbróság területéhez tartozó, Bánlak község 60. sz. tjkvben A. I. a. felvett 72. öi. sz. beltelkes házból, továbbá 1040. (1166. 1167.) és 1534. hr. sz. 12 hold urbéri földből Borobár Markót és Illiát felerészben megillető jutalékra 1262 frt becsárban az árverés ezennel elrendeltetik és annak fogatosítására a határidő 1885. évi október hó 19. napjának, d. e. 10 órájára, az illető község-házánál hivatalos helyiségében kituzetik azzal, hogy az árverés Zsiros József csalakozott vhajtató érdekében is 59 frt tőke és jár. iránt egyidejűleg fog megtartatni, megjegyezten, hogy ezen árverés által a C. 18. alatt Borobár Gyorgye javára bejegyzett kirtási szolgálatom nem érintetik. A mennyiben pedig az ingatlan a szolgalmi jog fentartásával olyan árban adatnék el, mely a szolgálat tkvi bejegyzését megelőző tehertertelek fedezete szempontjából ezennel 300 frtban megállapított összeget meg nem ulti, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kituzott határidőben újabbban elárvereztetik.

1. Kiküldetési ár a fentebb kített becsár, a melyen alul is az árverésre kituzott ingatlanok eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, vagyis 126 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbróság mint tkvi hatóság Módoson, 1885. évi aug. hó 14-én.

4845. sz. 1885.

(473-3.1)

Pályázat.

Lemondás következtében üresedésben jött Csatád községi orvosi állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomással évi 500 frt fizetés és s községi képviselőség által megállapított díjak vannak egyben kötve.

A választás a helyszínen Csatád községben f. október hó 30-án, d. e. 10 órákor, Csatád község-házában fog eszázózzoltni.

Felhivatnak mindazok, kik pályázni szándékoznak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. szerint felszerelt kérvényeit e hó 29-ig ezen szolgabíróshoz benyujtsák.

Cseney, 1885. évi október hó 2-án.

Dellimanich Imre, szolgabíró.

Pályázat.

Franzföld községében a községi orvosi állomás lemondás folytán megüresedvén, ezen állomásnak választás útján betöltésére a határidő f. évi október hó 19-én, d. e. 9 órára, Franzfeld község-házánál ezennel kituzetik.

Az orvosi állomással következő járulékok vannak összekötve: Évi fizetés 700 frt, kellemes szaba, lakás melléképületekkel és kerttel, nappali látogatásért 20 kr., éjjeliért 40 kr., a hus szemleért — mely szintén az orvos teendője — a megyei szabályrendeletben megállapított díjak.

Köteles leendő a megválasztott községi orvos a halottkemi, a szegények gyógykezelés s mind azon orvosi teendőket, melyek törvényen alapulnak, díj nélkül végezni.

Felhivatnak mindazon orvostudorok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellően bélyegzett és okmányokkal ellátott kérvényeiket legalább 3 nappal a választást megelőzőleg alólítottak küldjék be.

Megjegyeztetik, hogy Franzfeld községe 3600 nemet öjhu lakossal bír, kik az orvosi segélyt igénybe szoktak venni.

Pancsován, 1885. évi szept. 21.

Vizkelety, szolgabíró.

(454-3.2)

5929. sz. kig. 1885.

(444-3.3)

Pályázat.

Torda községben üresedésbe jött jegyzőség-i állomásnak választás útján leendő betöltésére f. évi október hó 15-ének, d. e. 11 órája tuzetik ki, miről az ezen 400 frt évi fizetéssel egybekötött állomást elnyerni óhajtók azon felhívással értesítetnek, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig alólirt szolgabírósnál beadják.

T.-Beesen, 1885. évi szept. hó 19-én.

Tallian Emil, szolgabíró.

4818. sz. ki. 1885.

(468-3.2)

Pályázati hirdetmény.

Elhalalozás következtében üresedésben jött román-kécsai község jegyzői állomásnak az 1871. évi XVIII. t. cz. 85. §. értelmében betöltése végett ezennel a pályázat kiiratik.

Ezen jegyzői állomással e következő évi fizetés és járulékok vannak egybe kötve:

- 1) készpénzben . . . . . 400 frt
  - 2) Iroda átalány . . . . . 100 "
  - 3) Utí átalány . . . . . 100 "
  - 4) 10 öl szalma
  - 5) 6 öl kemény tüzi fa és
  - 6) 60 pm. buza. Marhajárlatokért
- 5 és illetve 3 krt. a magánmunkálatok a községi alapszabályok szerint fizetteitnek.

Felhivatnak mindazok, kik az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. szerint pályázni jogosítva vannak és pályázni szándékoznak, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket, melyben a hivatalos magyar nyelv bírásán kívül, okmányilag beigazolják, hogy a román és szerb nyelvben is tökéletesen jártasak, és e nyelvekben írni és olvasni tudnak, f. évi október hó 28. ezen szolgabíróshoz annyival is bizonyosabban benyujtsák, minthogy később beérkező folyamodványok elfogadtatni nem fognak.

A választás f. évi október hó 29-én reggeli 8 órákor fog Román-Kécsán a község házánál eszázózzoltni.

Cseney, 1885. évi szept. hó 26-án.

Dellimanich Imre, szolgabíró.

526. sz. kig. 1885.

(442-3.3)

Pályázat.

Deszk községében a szülésznői állomás megüresedés folytán választás útján betöltendő lévén, arra a pályázat ezennel nyitattik és felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűleg felszerelt folyamodványaik alólirt szolgabírósnál a választást megelőző napig benyujtsák. A választás f. évi október hó 16-án fog Deszk község-házánál megtartatni. Ezen állomással évi 80 frt készpénz fizetés és minden szülés után 1 forint látogatási díj van egybekötve.

T.-Kanizsán, 1885. évi szept. hó 16.

Szolgabíró távol:

Toth, szolgabíró.

8078. sz. 1885.

(458-3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye Lajosfalva községében a községjegyzői állomás lemondás folytán megüresedvén, annak végleges betöltése céljából pályázat nyitattik. Ezen állással 600 frt évi fizetés, szabad lakás és a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és bélyegzett kérvényüket, hozzáam f. évi október hó 25-ik napjáig küldjék be.

A választás Lajosfalván f. évi október hó 26-án fog megtartatni.

Antalfalván 1885. évi szeptember 26-án.

Hegedüs, szolgabíró.

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett
a legkisebb összegtől a legmagasabbig
közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgáló minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamattal mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönb mindenemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlet

(282-8) **L. Kadelsburger.**

Huzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI SORSJEGY KIÁLLÍTÁSI SORSJEGY 1 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá **20.000 frt** | **10.000 frt** | **5000 frt** | **4000 frt** | **1000 frt** | **500 frt** | **200 frt** | **100 frt** | **50 frt** | **25 frt** | **10 frt** | **5 frt** | **2 frt** | **1 frt**

Kiállítás sorsjegyek kezelésére, Budapest, Andrassy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

(417-5.3)

Épen most jelent meg
és ingyen kapható a

KÉPES CSALÁDI LAPOK

VIII. évfolyamának
első száma.

(455-3.2)

TARTALOM: „Az utolsó rév.” (Elbeszélés.) Tolnay Lajostól. — „Erdi románok.” (Költés.) Bartók Lajostól. — „Ószi este.” (Tárca.) Sziklay Jánostól. — „Barababao.” (Velencei történet) Tóth Bélától. — „A boszorkány.” (Theuriet André regénye.) — „Az állatok erőképege.” (Ismeretközvetítő.) — „A szobor titka.” (Regény.) Tábori Róberttől.

E legszébb és legelterjedtebb szépirodalmi képes heli lap

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egy negyed évre 1 forint 50 kr., félévre 3 forint, egész évre 6 forint.

A Képes Családi Lapok kiadóhivatala Méhner Vilmos, Budapest, IV. papnövelde-utca 8.

tmény.

összében a
folytán meg-
ése céljából
600 frt évi
munkálatok-
olt díjak el-

ezen állást
erüen felsze-
ozzám f. évi
be.
évi október

mber 26-án.
ged üs,
zolgabíró.

ellett

ik.
e lehet
gyek,
es el-

ról.
üzlet

Melléklet a „Torontál“ 1885. évi 41-ik számához.

6460. sz. 1885.

(471-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a melenczei takaré- és előleg-szövetkezet vhaajtónak, Popovits Axent, ügyvéd által képv. ismeretlen tartozkodású Radanov Jozca vhaajtást szenvedő elleni 140 frt tőke, ennek 1885. évi febr. 15. napjától járó 6%, kamatai, 4 frt 35 kr. óvási, 1/4 váltódíj, 14 frt 25 kr. per, 14 frt 60 vhajtási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhaajtást szenvedőnek a n.-becskereki kir. törvszék területén fekvő, a Melencze községben a melenczei 18. sz. tkvben 14. öi. sz. a. foglalt az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. d) pontja alapján az egész házra és így vhajtáson kívül álló közös tulajdonosok Radanov Omer, kk. Radanov Mita és Marko birtokrészére is 500 frt kikiáltási árban, továbbá az ugyanazon tkvben 4122., 5518. és 6871. r. sz. feltartalék telek felének negyedrésze 567 frt kikiáltási árban, végre a melenczei 19. sz. tkvben 13. öi. sz. a. foglalt az 1881. évi LX. törv. cz. 156. §. d) pontja alapján az egész házra és így vhajtáson kívül álló közös tulajdonosok Radanov Omer, kk. Radanov Mita és Marko birtokrészére is 48 forint kikiáltási árban vhajtási árverés útján el fognak adni.

Határnapul 1885. évi november 9. napjának, d. e. 10 órája, Melencze község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanosság ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedési napján, a másodikat további 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó

6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az első részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvkönyvi hivatalnál és Melencze község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi aug. hó 29-én tartott ülésében.

2200. sz. polg. 1885.

(472-1.1)

Arverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy Vukov Laza, újvidéki lakos vhajtató javára, Nikolits Andria, alsó-kovili lakos vhajtást szenvedő tulajdonként lefoglalt 10 hold buzatermésből álló ingóság 1885. évi október hó 11-én, d. e. 10 órakor a helyszínén, Alsó-Kovilon készpénz fizetése mellett bíróilag el fog árvereztetni.

Kir. jbiróság Titelen, 1885. szept. 22.

Szabó Mihály,
kir. járásbíró.

2517. sz. 1885.

(469-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. e. f. törvszék mint tkvkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a n.-becskereki g. kel. szerb egyház község vhajtónak, Popovits János, n.-becskereki lakos vhajtást szenvedő elleni 307 frt 45 kr. tőkekövetelés és jár. iránti vhajtási ügyében a n.-becskereki kir. tszék, a n.-becskereki kir. jbiróság területén lévő, Nagy-Becskerek városában fekvő, a 489. sz. tkvben A. II. 536. öi. sz. a. foglalt háznak Popovits János tulajdonánál fölvev felerészére az árverést 2340 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi október hó 20. napján, d. e. 10 órakor, ezen kir. e. f. tszék tkvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át, vagyis 117 frtot készpénzben, vagy az 1881. é. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. nov. 1-én, 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri

rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék mint tkvi oszt. 1885. ápril 11-én tartott ülésében.

9283. sz. 1885.

(476-2.1)

Birtokeladási hirdetmény.

A nmságu m. kir. pénzügyministerium f. évi 40164. sz. magas intézménye folytán a szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló kincstári birtokok eladása iránt az alább kitűzött helyeken és időben mindenkor d. e. 9 óratól kezdve írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. — Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz teendő le, s az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlathoz szintén 10% bánatpénz melléklendő. — A feltételek a szegedi magy. kir. jószágigazgatóságnál és az alábbi ispánságoknál megtekinthetők. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. — Az árverést megtartó helyek és birtokok a következők:

Szöregben, a m. kir. ispánságnál f. évi november hó 16-án:

Vödörsházi kerti bérlet, I. dülő, 33¹¹⁵/... h., 25368 frt 30 kr.; II. dülő, 37¹⁴⁵/... h., 30580 frt 20 kr.; VI-VII. dülő, 24⁵⁹/... h., 25453 frt. — Szöregi vasuton tul jankova bara, III. dülő, 87⁰⁷/... h., 37654 frt 40 kr.; IV. dülő, 53³⁰/... h., 33254 frt 80 kr. — Tálagy papier, III. dülő, 81⁰⁰/... h., 22488 frt 20 kr. — Uj-szent-iváni rétföld, I. dülő, 81⁰⁰/... h., 44689 frt 60 kr.; II. dülő, 85 h., 37018 forint 80 kr.; III. dülő, 87⁰⁰/... h., 52214 frt 20 kr. — Ujhelyi szántó, 1284⁰⁰/... h., 495052 frt 80 kr. — Nagy-jécsai szántó malomjoggal 299⁰⁰/... h., 104168 frt 20 kr. — Keglevichházi kihasitványi föld, 163⁰⁰/... h., 34924 frt. — Csatádi 111⁰⁰/... h. majorsági föld, 33930 frt. — Csatádi italméresi jog épülettel, 47120 frt. — Nagy-jécsai italméresi jog épülettel, 42820 frt. — Bogárosi italméresi jog épülettel, 24464 frt. — Kúbekházi italméresi jog épülettel, 26600 frt. — Gyálai italmérés, épület nélkül, 28659 frt

84 kr. — Ó-bessenyői italmérés épülettel, 76880 frt. — Szöregi italméresi jog, épület nélkül, 79741 frt 40 kr. — Szöregi-vedresházi csőszház, 1652 frt. — Szöregi-vedresház kert 3⁰⁰/... h., 1982 frt 20 kr. — Szöregi „Vertlag“ nevű föld 27⁰⁰/... h., 4962 frt 20 kr. — Uj-szent-iváni mézszárszéki föld, 5⁰⁰/... h., 1252 frt 90 kr. — Kubik gödrök, 1692 frt. — Ó-szt.-iváni majorsági kisbérlet, 24⁰⁰/... h., 7353 frt. — Csűrűfok, 9; h., 1908 frt. — Vedresházi kerti bérlet, III. dülő, 16¹⁰/... h., 9943 frt 60 kr.; IV. dülő, 17⁰⁰/... h., 9153 frt; V. dülő, 19⁰⁰/... h., 10859 frt 80 kr. — Szöregi tatari bara és József-csárda föld, 135⁰⁰/... h., 18548 frt 20 kr. — Szöregi Hatos, 6⁰⁰/... h., 2322 forint; gödör a vasutnál, 35⁰⁰/... h., 4379 frt; két töltés közé, 20⁰⁰/... h., 113177 frt. — Kis jankova bara, 10⁰⁰/... h., 4145 frt 80 kr. — Kis Budzsák 17⁰⁰/... h., 8756 frt 60 kr.; vasuton tul jankova bara, I. dülő, 50⁰⁰/... h., 17302 forint 40 kr.; II. dülő, 55⁰⁰/... h., 15962 frt 20 kr. — Szöregi Tálagy papier, II. dülő, 91⁰⁰/... h., 19708 frt. — Uj-szt.-iváni kis bérlet, I. dülő, 32⁰⁰/... h., 8280 forint 28 kr. — Ó-bessenyői papi kaszáló, 20⁰⁰/... h., 4828 frt. — Oszterni korcsmaföld, 16 h., 5442 frt 80 kr. — Szöregi vasuton inneni jankova bara kubik gödör, 70 h., 10122 forint. — Csatádi 23⁰⁰/... h. szántó föld, 7775 frt. — Vödörsházi kubik gödrök, 1120 frt. — Oszterni italméresi jog épülettel, 13507 frt. — Grabácsi italméresi jog épülettel, 19688 forint. — Keglevichház vörös csárdai italmérés épülettel, 10066 frt. — Ó-bolgártelepi, épület nélkül, 8624 frt. — Rabéi, épülettel, 7780 frt. — Uj-szent-iváni, épület nélkül, 17043 frt 80 kr.

Ujpecsett, a m. kir. ispánságnál, f. évi november hó 18-án:

Szb.-szt.-mártoni kivágási föld, 591⁰⁰/... h., 35168 frt 40 kr.; majorsági föld, 823⁰⁰/... h., 125008 frt 80 kr.; Dinyási kihasitványi föld, 501⁰⁰/... h., 28444 frt 60 kr. — Dinyási legelő, 1018⁰⁰/... h., 77741 frt 60 kr. — Ujpecsi koroda legelő, 300⁰⁰/... h., 43859 frt 20 kr. — Csebzai Ritü mare legelő, 324⁰⁰/... h., 43867 frt. — Csebzai rizskert kaszáló, 290 h., 30218 frt 20 kr. — Ritü gyuri legelő, 272⁰⁰/... h., 22881 frt

(447-5.3)

klay
rteó

8.

területéhez tartozó, Bánlak község 60 sz.

20 kr. — Bruszt mare legelő, 444^{1/2}... h., 37244 frt 40 kr. — Ritű mare legelő, 324^{1/2}... h., 44656 frt 40 kr. — Jánosföldi italmérsi jog épülettel, 24140 frt. — Német- és szerb-párdányi italmérsi jog épülettel, 39440 frt. — Szerb-szent-mártoni korcsmaföld, 19 h., 2230 frt 60 kr. — Dinyási miskava bara, 98^{1/2}... h., 10309 frt 80 kr. — Zagrada föld 28^{1/2}... h., 4082 frt. — Gerinca föld, 18^{1/2}... h., 16347 frt. — Mostakova bara, 90^{1/2}... h., 13419 forint 40 kr. — Balaton, 24 h., 3296 forint 60 kr. — Balizs manicza, 89^{1/2}... h., 8425 frt 20 kr. — Ujpecsi szénaraktár, 4^{1/2}... h., 2101 frt 80 kr.; korcsmaföld, 19 h., 4940 frt. — Csebzai „Szt.-Márton” nevű föld, 53^{1/2}... h., 3586 frt 80 kr.; Kis erdőske, 25 h., 2754 frt; „Petromán bika” nevű föld, 18 h., 2050 forint 60 kr.; Kotu mare, 51^{1/2}... h., 6562 frt; Risztics, 54^{1/2}... h., 8383 forint 80 kr.; „Karác” nevű föld, 16^{1/2}... h., 1609 forint 60 kr.; Verbicza, 66^{1/2}... h., 2962 frt 20 kr.; temesparti kasszáló, 35^{1/2}... h., 4642 frt 80 kr.; rizskert, 20 h., 4176 forint. — Ujpecsi koroda föld, 83^{1/2}... h., 19275 frt 20 kr. — Csebzai ritu

dragoj legelő, 91^{1/2}... h., 9846 frt 80 kr.; „Kovina” nevű legelő, 152^{1/2}... h., 18881 frt. — Csebzai italmérsi jog épülettel, 9852 frt. — Szerb-szent-mártoni italmérsi épülettel, 14932 frt. — Dinyási italmérsi épülettel, 8564 frt. — Magyar-szent-mártoni italmérsi épülettel, 7100 frt. — Aurelházi italmérsi épülettel, 7886 frt. — Ujhelyi italmérsi épülettel, 7020 frt.
Nagy-Becskeken, a magy. kir. ispánságnál, f. évi november 23-án:
Alsó felső muzslyai szántóföld, 256^{1/2}... h., 72810 forint 70 kr. — Nagy-becskei erdő és erdei föld, 179^{1/2}... h., 81630 frt. — Nagy-becskei Bega erdő melletti föld, 129^{1/2}... h., 42907 frt 80 kr. — A titeli 163. sz. volt járásbírói hivatali épület, 4093 frt 81 kr. — Titeli építő mérnöki lak, 3394 frt; tisztii és számtisztii lak, 3774 frt; segéd-tisztii lak, 4704 frt; számvevői lak, 1821 frt 96 kr.; kezelő tisztii lak, 2150 frt; a fegy-házi épület, 5169 forint; zeneiskola épület, 4190 frt 30 kr. — Titeli 94. sz. kapitányi épület, 3236 forint. — Szakulai italmérés,

3780 frt 80 kr. — Villovi italmérés, 3293 frt 60 kr. — Gospodinczai italmérés, 7635 frt 60 kr.

Pancsován, a m. kir. ispánságnál, f. évi november hó 25-én:

Vojlovitzi kivágás, 6^{1/2}... h., 1362 frt. — Gaja községben dominális földek, 2164^{1/2}... h., 10260 forint. — Homolici kopova bara, 29. sz., 128^{1/2}... h., 1480 frt. — Szeferin községben szlatina, 2. sz., 20^{1/2}... h., 1240 frt; 1. sz., 29^{1/2}... h., 1760 frt. — Stanovszka szlatina Oppova községben, 208^{1/2}... hold, 1040 forint. — Starcsovai rogicza szlatina, 2^{1/2}... h., Brasicseva szlatina, 1^{1/2}... h. és Nadela, 121^{1/2}... h., 1028 forint 40 kr. — Plositzi italmérsi jog, épület nélkül, 2500 frt. — Mramoraki italmérsi jog, épület nélkül, 4220 frt.

Szeged, 1885. szept. hó 30.

M. kir. államjósággazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

10.433. sz. 1885. (474-3.1)

Pályázat.

A szegedi kir. jósággazgatósági számvevő osztálynál egy számgyakornoki állomás évi háromszáz (300) frt segélydíjjal, illetőleg egy számgyakornokjelölti állomás nyolczvan (80) kr. napidíjjal betöltendő lévén, pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. t. cz. 17. §-ban előirt képzettséget, nevezetesen a főgymnasiumi vagy főreáliskolai tanulmányok, vagy ezen közép tanodákkal egyenrendű kereskedelmi iskola, avagy megfelelő katonai tanfolyam bevégezését, úgy nemkülönb a katonai kötelezettség teljesítésének vagy ez alól történt teljes mentesítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, ha állami szolgálatban vannak, úgy előljáró hatóságuk, különben pedig az illető megyei főispán utján, folyó 1885. évi október hó 24-ig ide terjesszék be.
Szeged, 1885. évi szept. hó 30-án.

M. kir. jósággazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Ujpecsi ritu... 19275 frt 20 kr.
Csebzai ritu...
Csebzai italmérés...
Szerb-szent-mártoni italmérés...
Dinyási italmérés...
Magyar-szent-mártoni italmérés...
Aurelházi italmérés...
Ujhelyi italmérés...
Villovai italmérés...
Gospodinczai italmérés...
Pancsován, a m. kir. ispánságnál...
Vojlovitzi kivágás...
Gaja községben dominális földek...
Homolici kopova bara...
Szeferin községben szlatina...
Stanovszka szlatina...
Starcsovai rogicza szlatina...
Brasicseva szlatina...
Nadela...
Plositzi italmérsi jog...
Mramoraki italmérsi jog...
Szeged, 1885. szept. hó 30.
M. kir. államjósággazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

dragoj legelő...
Kovina nevű legelő...
Csebzai italmérsi jog épülettel...
Szerb-szent-mártoni italmérsi épülettel...
Dinyási italmérsi épülettel...
Magyar-szent-mártoni italmérsi épülettel...
Aurelházi italmérsi épülettel...
Ujhelyi italmérsi épülettel...
Nagy-Becskeken, a magy. kir. ispánságnál...
Alsó felső muzslyai szántóföld...
Nagy-becskei erdő és erdei föld...
Nagy-becskei Bega erdő melletti föld...
A titeli 163. sz. volt járásbírói hivatali épület...
Titeli építő mérnöki lak...
Tisztii és számtisztii lak...
Segéd-tisztii lak...
Számvevői lak...
Kezelő tisztii lak...
Fegy-házi épület...
Zeneiskola épület...
Titeli 94. sz. kapitányi épület...
Szakulai italmérés...
3780 frt 80 kr. — Villovai italmérés...
3293 frt 60 kr. — Gospodinczai italmérés...
7635 frt 60 kr. —
Pancsován, a m. kir. ispánságnál...
f. évi november hó 25-én:
Vojlovitzi kivágás...
Gaja községben dominális földek...
Homolici kopova bara...
Szeferin községben szlatina...
Stanovszka szlatina...
Starcsovai rogicza szlatina...
Brasicseva szlatina...
Nadela...
Plositzi italmérsi jog...
Mramoraki italmérsi jog...
Szeged, 1885. szept. hó 30.
M. kir. államjósággazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

10.433. sz. 1885. (474-3.1)
Pályázat.
A szegedi kir. jósággazgatósági számvevő osztálynál egy számgyakornoki állomás évi háromszáz (300) frt segélydíjjal, illetőleg egy számgyakornokjelölti állomás nyolczvan (80) kr. napidíjjal betöltendő lévén, pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. t. cz. 17. §-ban előirt képzettséget, nevezetesen a főgymnasiumi vagy főreáliskolai tanulmányok, vagy ezen közép tanodákkal egyenrendű kereskedelmi iskola, avagy megfelelő katonai tanfolyam bevégezését, úgy nemkülönb a katonai kötelezettség teljesítésének vagy ez alól történt teljes mentesítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, ha állami szolgálatban vannak, úgy előljáró hatóságuk, különben pedig az illető megyei főispán utján, folyó 1885. évi október hó 24-ig ide terjesszék be.
Szeged, 1885. évi szept. hó 30-án.
M. kir. jósággazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Ha...
segéd...
enyim...
hogy...
gári...
pedig...
Hst...
letre...
melt...
nem...
keres...
Ne...
délyes...
nézve...
dem...
dolat...
hogy...
e...
kelt...
jut...
az...
em...
A...
haj...
dunk...
utol...
De...
m...
paszkodás...
én...
Ameri...
és...
és...
fajdalm...
a...
boldrils...

2372
Va
Be
ter
he
lés-
teru
470
% a
en e
lép
de
köz
inté
a m
men
a fi
tén
okt
Bec
bi-c
pén
osz
köz
köz
635
L,
Csar
N.-S
L, Z
ker
Szt-
339-
382-
Gye
Párd
cziaorsz
lyek a s
agricol
földhite
leteket
mással
Delitsch
Luzzati-
hez has
Ha
segéd
enyim,
hogy
gári
pedig
Hst
letre
melt
nem
keres
Ne
délyes
nézve
dem
dolat,
hogy
e
kelt
jut
az
em
A
haj
dunk
utol
De
m
paszkodás
én
Ameri
és
és
fajdalm
a
boldrils

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi október hó 8-án.

HIVATALOS RÉSZ.

23723. szám. Torontálmege alispánjától.

Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgármestere és a helyhatósági biztoshoz.

A vásári és piaci vám és illetve helypénz tarifa a nm. m. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium által f. évi szeptember hó 22-én 47017. sz. a. jóváhagyatván, ugyanaz % a. oly értesítéssel adatik ki, hogy eme szabályzat 1886. évi január 1-én lép életbe.

Szíveskedjék a szabályzat meghirdetéséről gondoskodni és megfelelőleg közléni, hogy a nevezett ministeriumi intézvény szerint a helybeli lakosoktól, a mennyiben a vásárendéylezési okmány, vagy más illetékes hatóság által a fizetés alól felmentve nincsenek, szintén követelhető helypénz.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi október hó 2-án.

Tallian, alispán.

A Torontálmege területére (Nagy-Becskerek város kivételével) érvényesül a vásári- és piaci-vám, illetve helypénz tarifa a községek következő négy osztályából áll:

Az I. osztályba tartozik N.-Kikinda községe 19475 lélekkel.

A II. osztályba tartoznak következő községek: Módos 4171 l., Török-Becse 6354 l., Franyova 6637 l., Melencze 8531 l., Mokrin 7344 l., T.-Kanizsa 5377 l., Csanád 6986 l., Ó-Bessenő 6327 l., N.-Szt.-Miklós 10799 l., B.-Komlós 5195 l., Zsombolya 8571 l., Debelyácsa 4198 l.

A III. osztályba tartoznak a következő községek: Perjámos 5501 l., Bega-Szt.-György 3029 l., Bótos 3003 l., Beodra 3394 l., Kis-Zombor 3639 l., Lovrin 3824 l., Billét 4907 l., Csatád 3149 l., Gyertyámos 3134 l., Alibunár 4043 l., Párdány 3555 l., Ittebe 4267 l., Perlasz

3988 l., Opova 3604 l., Antalfalva 3743 l., Czrepaja 4760 l., B.-Ujfalu 7125 l., Franczföld 3433 l., Homolicz 3958 l., Dolova 5873 l.

A IV. osztályba tartoznak a következő községek: H.-Bóka 9077 l., Szárcsa 2168 l., Rudna 1120 l., Tor.-Szécsény 2245 l., Csóka 1541 l., Szőregh 2829 l., Ó-Béba 2797 l., Oroszlámos 2566 l., Egres 3226 l., Csenej 2629 l., Hajdu-sicza 1514 l., Bánlak 2252 l., Nagy-Gáj 1425 l., Kanak 1111 l., Zichifalva 2623 l., Számos 2462 l., Dobricza 2829 l., Új-Pécs 1887 l., Tomásevác 2632 l., Jarkovác 2831 l., Idvor 2009 l., Glogon 2474 lélekkel.

A díjtételek osztályonként a következők:

	OSZTÁLY:				
	I.	II.	III.	IV.	
1. Szilárd kő- és deszkasátorban: Kereskedők, ha a sátor térfogata	10 □-m. vagy nagyobb	200	100	50	40
8 " "	"	150	80	40	30
6 " "	"	100	60	30	25
2. Ponyva- vagy más sátorban: Kereskedők, ha a sátor térfogata	10 □-m. vagy nagyobb	100	60	40	30
8 " "	"	80	50	30	25
6 " "	"	60	40	25	20
Szatós és mindennemű kézi iparos, ha a sátor térfogata	8 □-m. vagy nagyobb	80	50	30	25
6 " "	"	60	40	25	20
4 " "	"	50	30	20	15
3. Állványok, pad- vagy asztalkirakat, ha a térfogat	8 □-m. vagy nagyobb	60	40	20	18
6 " "	"	50	30	18	15
4 " "	"	40	25	15	12
4. Földön kirakott zsidóapróság és kézi iparú, ha a térfogat	6 □-m.	40	30	18	15
5 " "	"	30	20	15	12
3 " " vagy kisebb	"	20	15	12	10
5. Mézes bábos sátrak	"	50	30	20	15
6. Koresmasátor konyhával	"	200	80	50	40
Konyha nélkül	"	100	52	42	32
7. Husvágó hentes, sátor után	"	100	27	20	15

	OSZTÁLY:			
	I.	II.	III.	IV.
Állatmegtartó, lovarda s más mulattató látványsággal, sátor után	200	60	40	30
Kötélánczos, panoráma, vagy viaszalakok kisebb nemei, sátor után	100	40	30	20
8. Szabad állás vagy asztalnál:				
Főző helyiség és sütőde	50	20	14	10
Étket áruló	20	15	10	8
Szemes ital mérő	20	15	10	8
9. Házalók bármilyen nemű üzlettel, ha hely foglalnak	10	10	8	6
10. Minden darab elárulandó tehén, ökör, bika, ló, öszvér és bivaly	6	5	4	3
Két éven aluli úszó, tinó, bika, szamar, csikó	4	3	3	2
Borjú, kecske, juh	2	1	1	1
Sertés 60 kilogr. alul	2	1	1	1
60 " felül	6	5	4	3
Őz, vad disznó	4	3	2	2
Nyul, róka	2	2	1	1
Tüzek, vad lúd	3	2	1	1
Kacsa, fogoly s kis vadak	1	1	1	1
11. Egy pár liba, pulyka, páva	3	2	1	1
Egy pár csirke, kacsa, galamb	2	1	1	1
12. Minden 50 kilogr. vagy azon aluli mennyiségű:				
Buza, rozs, árpa, repeze	1	1	1	1
Tengeri, zab, búkköny	1	1	1	1
Lisztfélék	1	1	1	1
Korpa	1	1	1	1
13. Minden 25 kilogr. nem nehezebb zsák here, kender, lencse, borsó, bab, len, mohár, mák és egyéb hüvelyes vetemény magvak:	6	4	3	2
14. Minden métermázsza:				
Tiszta széna, zöld here	4	3	2	1
Száraz here, kevert széna	4	3	2	1
Szalma s kukoricaszár	2	2	1	1
Muhar	3	2	2	1
15. Egy köbméter vagy kocsiderek tűzifa	6	4	3	2
16. Minden métermázsza:				
Koaks	1	1	1	1
Kőszén	1	1	1	1
Faszén	1	1	1	1
17. Balega (gané-tőzeg) 100 darab után	3	2	1	1
18. Halak:				
10 kilogr. után, ha darabja 1 kilogr.nál kisebb	1	1	1	1
10 kilogr. után, ha darabja 1 kilogr.nál nagyobb	2	1	1	1
Kocsiderek után	30	30	20	15
19. Minden 100 db. rák, vagy csiga után	1	1	1	1

Tárcza-level.

Kedves Zsulim!

Ha vénséged daczára, emlékező tehetőségem nem hanyatlott oly mérvben, mint az enyim, akkor bizonyosan emlékezni fogsz reá, hogy ezelőtt negyven évvel, uradalmi és polgári körökben a Juliát Zsuliknak, a Jankákat pedig Haniknak szólították és nagyon tiszteltre méltó Ferenc lehetett, a kit Franczinak nem kereszteltek.

Ne aprehendáld, hogy e borbélyosan kedélyes névcsere alkalmából, éveid számára névve demaskiroztalak és vizasztaljon a gondolat, hogy vénség a tiszteltet és nyugalom, e kettőből pedig időszakunkban vajmi kevés jut az embereknek.

A hajszja és százeztű verseny, ez századunk utolsó negyedének a prototypje. De mi megmosolyogjuk e lelki-teszt kapaszoklásokat, te Burgundiában Debreczen, én Amerikában Nagy-Becskerek mellett.

En esteli 9 órákor már ágyban vagyok és fájdalmas szívvél emlékszem vissza azokra a holdvilágos éjszakákra, mikor veled még

izzó vesuv a kedvem. Jer a háziára velem! stb. Az újabb nemzedék sokkal észszerűbben és észszerűbben rendezi be az ilyen duettek, a szívkirálynője párolgó thea és jó vastagon kent vajkenyérhez hívja meg Romeoját és egy adagióért, és néhány szellet sonkáért cseréli ki azokat az érzelmeket, melyeket másutt pénzért adnak.

Ma már csak a katonák és kispapok tudnak őrös gyomorral szerelemre lelkesedni. Így levél utján találkozhatunk, de valóságban ne kívánjunk találkozni.

En magamon tanulmányoztam az idő fogainak rombolását, hát még akkor minő pusztításokat vihet véghez, ha szálemi helyett parisert eszik.

Mi férfiak még inkább kiálljuk a harapásokat, de belöletek egyetlen részecskének sem szabad hiányozni.

Szórakozásul és vizasztalásul ajánlom a Montepin regényeit, azokban még akadhat sznehány passusra, melyet ezelőtt negyven esztendővel mi is átélveztünk.

Photografiában maigán gyönyörködöm ágyam felett, szerencsémre nem beszél. Ha

éjszakát keresztül viraszam és ha nem reggelnek is a szobacizucosok és zöld paprikák, mint az árvákat nyomorító Sanyit, de még mindég helyet kérek abban a lepke keringőben, melyet a két testvér: Nákuj és Györgye ránszírosnak.

Van-e pénzed? Ha van tudósíts szonnal. Nagyon jó parthiet tudok a számodra. Érzelmek ismertetésül, s egyuttal reclameul, ezt a verset küldte a „Torontálba“:

Kimondhatlanul szeretlek, De azt ki tudom mondani, Hogy addig hu férjed leszek, A mig pénzed fog tartani.

Nyisd fel magad egészen, de tárczádat tartsd zárva előtte.

Mint régi jó kortest, tudom most is érdekelnek a szellemus kortesnóták. Ezennel megismertettek a T.-Kanizsaival:

Szentgyörgyi a mi emberünk, Benne igaz magyart nyerünk; Értékelen már a peták, Nem kell nekünk a tót Grecsák!

Éljen Szentgyörgyi! Ad notam: Homokban terem a retek stb.

gáló birónkkal.

Mint egy börtön nedves lika, Olyan csendes Amerika.

Pénzforgalmunk csaknem egészen a kaszinóban, Kleinál és Pest városánál van összpontosítva. A tőkék ritkán, a tulajdonosok gyakrabban változnak.

Nagy nehezen ártózi kutunk is sikerült, még pedig a legegyszerűbb mechanizmussal. — Hüzni kell!

E kút és hitelünk kimeríthetlen! Tudományosan művelt férfiakban is bővelkedünk. Ilyen impört nélkül, N.-Becskerek városa már régen szellemi erőt mondott volna.

Vesp szerint különösen a tótok vannak erősen képviselve.

Nagy-Becskerekkel versekben ismertettek meg:

Grün ist das Land, G'scheket is der Rand, Gelb ist der Fleck, Das sind die Farben in Gr.-Becskerek.

Lauka Gusztáv.

	OSZTÁLY			
	I.	II.	III.	IV.
20. Minden hektoliter kiért:				
Bor	16	8	6	3
Szilva-pálinka	40	20	16	12
Gabna-pálinka s más ilyenek	30	15	14	10
Sőr	10	4	3	2
Eczet	5	3	2	2
21. Nyers bőr darabja:				
Nagy szarvasmarha	2	2	1	1
Ló, öszvér, szamár	2	2	1	1
Kisebb állatoktól	1	1	1	1
22. Minden 5 kgr. gyapju után	2	1	1	1
23. Minden 10 kilogr. vagy egy karkosárnyi:				
Füstölt hus	2	2	1	1
Füstölt szalona	2	2	1	1
Sertés-zsír	3	2	1	1
Vaj, méz, sajt és fagyú	2	2	1	1
Viasz	2	2	1	1
24. Minden 10 kilogr. len és kender után	2	1	1	1
25. Nád, gyétén- és sáfonadék: Kocsirakomány	40	30	20	15
Lóháton hozott teher után	10	10	10	10
Gyalogosok által hozott teher után	2	2	2	2
26. Mész, szurok, kocsikatrány, métermásznáknit	1	1	1	1
27. Minden 10 kilogrnyi: Törött paprika	2	1	1	1
Tarhonya	2	1	1	1
28. Krumpli: Minden 20 kilogrmos zsák után	1	1	1	1
Kocsiderék után	12	10	8	6
29. Minden 4 kenyér után (4 eripő egy kenyérbe számítva)	2	1	1	1
30. Tavasz őszi káposzta: 40 fő után	2	2	1	1
Kocsiderék után	20	15	10	8
31. Zöldség, répás murok, petrezselyem: 25 köteg után	2	1	1	1
Kocsiderék után	20	15	10	8
32. Minden nemű tavaszi, nyári és őszi gyümölcs: Karkosár	2	1	1	1
Nagy kosár	3	2	2	1
Kocsiderék	30	20	15	10
33. Eladandó kocsierék	10	8	6	4
34. Épület- és mesterfa, karok, minden kocsija után	10	8	6	4
35. Faárúk, mint: Deszka, lapát, kaszanylel, vaju, nyirfapapró, faabroncs, favilla, lajtorja, rostély, kapu, kocsikas, kocsirács, talicska, borona, fűzfafonadék és kosarak, kocsirakományonkint	40	30	20	16
36. Tej, minden 10 liter vagy azon aluli mennyiség után	1	1	1	1
37. Tejes sütemények: Egy karkosártól	2	2	2	2
Egy ruhakosártól	4	4	4	4
38. 100 darab olajpogácsa után	6	5	4	3

Jelen árak az országos, illetve évi nagy vásárok alkalmára állapítvák meg; a heti vásároknak ezen áraknak fele (csak az 1 kros tételek egészben) szedhetik.

Valamennyi járási szolgabírónak, N.-Beckerek város polgármesterének, aldunai helyhatósági biztosnak.

A száj- és körömfájás- betegség az utóbbi időben ezen megye több községében történt járványszerű fellépése által nagyobb mérvben mutatkozott. Jól lehet, hogy ezen járványos betegség maga után végzetes kimenetelt nem von, mindazonáltal a szarvasmarha-állomány ezen betegségtől meglepve a beállott őszi szántásvetés és egyéb mezeti munkától a földmiveléssel foglalkozó gazda közönség nem kevés kárára és hátrányára rendeltetésétől elvonatik, más részt pedig a betegség tartama alatt anyag veszteség miatt annak hitelettetése a rendszerül sokkal többet igényel mint a betegségtől megkímélt s le nem soványodott marha.

Az előre bocsátottak figyelmébe vételével nem csak a hatóságnak, hanem minden egyes marha tulajdonosnak elengedhetlen kötelességévé válik a nemzetgazdaságra nézve nem eléggé hangsúlyozható fontossággal bíró állapot egészségügyet teljes lelkiismerettel felkarolni és mind azon tényezőket, melyek arra káros befolyással vannak, a legnagyobb szigorral eltávolítani a betegség elhárítására nézve fennálló rendszabályokat pedig kérielhetlen szigorral betartani.

Sajnálattal kell azonban tapasztalnom, hogy a betegség localizására nézve fennálló rendszabályok a legtöbb helyen foganat nélkül maradnak, és hogy különösen a folyó évi július hó 27-én 17855 szám alatt kibocsátott rendeletben foglalt intézkedések nem csak hogy be nem tartatnak, hanem mint rövid uton értesültem, arról több községek előljárói tudomással nem bírnak, és így az egyes községekben fellépett járványos betegség minden akadály nélkül tova huzzoltatik. Minthogy pedig a már is nagy mérvben elharapódzott betegségnek tova terjedését a fentebb hangsúlyozott indokokból minden körülmények között meggátolni óhajtom, felelőség terhe alatt utasítom czímet, miszerint különösen ott, hol a betegség már tényleg kiütött a legutóbbi időben csak nem minden községnek megküldött állatjárvány szabályrendeletben foglaltakon kívül a folyó évi 17855. számú rendeletben elősorolt óvintézkedéseket kérielhetlen szigorral emelje érvényre.

Végül nem mulasztatom el a száj és körömfájás betegség gyógykezelésénél a szarvasmarha állományának beoltását ajánlani, mert bár ha a mesterséges be-

oltás által a betegségen az egész állomány át esik, az ekként elődézett betegség sokkal szelidebb és gyorsabb lefolyásu mint a ragály által beállott hason betegség, oly annyira, hogy a beoltott állatok ezen betegségen a legtöbb esetben 8 napon át teljesen keresztül esnek, és használhatóvá válnak, míg a ragályozás által beállott betegséget rendszeren hosszadalmas ideig, sőt ha az elkülönözés nehézségeivel jár gyakran pár hónapig, vagyis addig tart míg az, az egy más-sal érinkezett állatokon sorban ki nem tör.

Ott azonban, hol az elkülönözés, vagy beistállózás nehézségeivel nem jár az oltás elmaradhat, de minden esetre szükséges, hogy a megbetegedett állatok az egészségesektől ideje korán, és mielőtt a betegséget tovább ragályozták volna elkülönítessenek, és hogy az ápolás közul azon eljárás, melyet a 17855. szám alatt kiadott rendeletben körül írtam, szigoruan betartassék, mivel ezen igen könnyen áthurcolható betegség sok esetben a beteg jószággal érinkező emberek által közvetítetik.

Kelt N.-Beckereken, 1885. szept. 30.

Tallian, alispán.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett N.-Beckereken, Torontálmege törvényhatósági bizottságának 1885. évi szeptember hó 28-án s folytatolag tartott rendes őszi közgyűlésén.

(Folytatás.)

A módosi járási orvosi állomás be-töltése. — Pályázók hiányában ezen állomás betöltése az 1886. évi tavaszi rendes közgyűlésre halasztatik.

A közigazgatási bizottság kiegészítése és az igazoló választmány tagjainak megválasztása. — A közigazgatási bizottságba két évi tartamra azaz 1886. évi január 1-től 1887. december 31-ig terjedő időre megválasztottak: Dániel János, Papp Simon, Vécsey István, Dr. Demkó Pál és Gyertyánffy János. Az igazoló választmányba 1886. évi január 1-től 1886. év végeig terjedő megbízatással megválasztottak: Eisenstatter Ig., Vattay Miklós, Vécsey István, Petrovits Emil, Bielek Vilmos. Főispán ur a maga részéről ezen bizottságba: Elnökül Schäffer Antal pápai kamarást, tagokul pedig Fuchs Sebő, Dr. Demkó Pál és Kupuszarovits Miklóst nevezi ki.

vannak, pedig az 1885. évi k be. l-án.

tóság.

)

A jelen választott Nikolics István II-ö Balogh Ká V-öd aljeg gr. Bethlen birói segéd a közgyűlés

A megye jostett 183 — A bent 73 kr. bevét szótöbbségg nisteriumhoz jesztetik.

Belügy zönsége által terhére felv frtos kölcsön vétele egyhá manyi jóváh váhagyás ut jából a megye deltetik.

A kir. tésé nagy- tárgyában. — ugy a válas előbbi megá séglendő any különben a u intézkedjék. gyás alá terj

Belügym zési alap" ke az I. és II. Sz alappal leendő A megyei e a Szöllőssy követelés és „Rendkezési és az előbbi 3 Egyuttal a mó radékoltnai és terjesztetni re

Belügym ház építésére örzés tárgya lekedési minis felirati kérvény szak ellenőr kir. főmérnök leendő folyton kegyeskedjék

Gömörme végett átteszi állami nyugdíj gyar képviselő Pártolatván, intéztetni rende

K e Ha v séged nem enyim, akk hogy ezelt gári körök pedig Han leire mélt nem keres Ne apr délycs név nézve dema dotat, hogy e kettőből p jut az embe A bajsz dunk utolsó De mi paszkodások én Amerikán Én este és fájalmas a holdvilágo

az egész álló-
lódózt beteg-
gyorsabb le-
beállott hason
ogy a beöltött
legjobb eset-
eresztül esnek,
míg a ragályo-
rendesen hosz-
az elkülönözés
pár hónapig,
az egy más
orban ki nem

különözés, vagy
nem jár az
esetre szük-
lett állapotok az
án, és mielőtt
lyozták volna
az ápolás kö-
17855. szám
körüli irtam,
vel ezen igen
sok eset-
közö emberek

5. szept. 30.
an. alispán.

v.
ken, Toron-
bizottságá-
r hó 28-án
rendes öszi

állomás be-
nyában ezen
évi tavaszi
tik.

g kiegészít-
közgazgatási
azaz 1886.
ember 31-ig
ak: Dániel
István, Dr.
János. Az
évi január
edő megbí-
enstatter Ig.,
n, Petrovits
ur a maga
kül Schaffer
okul pedig
és Kupu-

vannak,
pedig az
885. évi
k be.
án.
tóság.

A jelen közgyűlés folyama alatt meg-
választott tisztviselők eskü letétele. —
Nikolics Szilárd árvaszéki úlnök, Rigó
István II-od, Tarnay Ferencz III-ad,
Balogh Károly IV-ed, Lestyánszky J.
V-öd aljegyző. Grób Béla n.-kikindai és
gr. Bethlen Miklós n.-sz-t-miklósi szolgál-
bírói segédek az előirt hivatalos esküt
a közgyűlés színe előtt letették.

A megyei számvevőség által bete-
jesztett 1886. évi megyei költségvetés.
— A bemutatott tervezelt 224290 ft
73 kr. bevétellel és ugyanannyi kiadással
szótóbbssággal elfogadtatván, belügymi-
nisteriumhoz jóváhagyás végett felter-
jesztetik.

Belügyministeri leirat a megye kö-
zönsége által a megyei utfenntartási alap
terhére felvenni szándékolt 1.200.000
ftos kölcsön tárgyában. A kölcsön fel-
vétele egyhangulag elhatározatván kor-
mányi jóváhagyás alá terjesztetni és jó-
váhagyás után leendő végrehajtás cél-
jából a megye alispánjának kiadatni ren-
deltetik.

A kir. építészeti hivatal előterjesz-
tése nagy-beckerek—zsombolyai műút
tárgyában. — Alispán megbizatik, hogy
ugy a választandó rendszer, valamint az
előbbi megállapodásokhoz képest szük-
séglendő anyag beszerzése iránt, nem-
különben a mérnöki felügyeletre nézve
intézkedjék. — Jelen határozat jóváha-
gyás alá terjesztetni rendeltetik.

Belügyministeri leirat a „Rendelke-
zési alap” kezelési szabályrendelete és
az I. és II. Szöllőssy és közjótékonyági
alappal leendő kibővítése tárgyában. —
A megyei első és második valamint
a Szöllőssy alappal összes készpénz
követelés és értékpapír-állománya a
„Rendelkezési alap”-ba utalványoztatik
és az előbbi 3 alap ezennel megszüntetik.
Együttal a módosított szabályrendelet zá-
radékoltatni és kormányi jóváhagyás alá
terjesztetni rendeltetik.

Belügyministeri rendelet a megye-
ben építésére vonatkozó műszaki ellen-
őrzés tárgyában. — Közmunka és köz-
lekedési minister ur ő nméltóságához
felirati kérvény intéztetik, hogy a mű-
szaki ellenőrül kinevezett Bartsch Robert
kit. főmérnököt az az építkezés helyén
leendő folytonos tartózkodásra utasítani
kégyeskedjék.

Gömörmege közönsége pártolás
végett átteszi a közigazgatási közegek
állami nyugdíjaztatása tárgyában a ma-
gyar képviselőházhoz intézet feliratát. —
Pártoltatván, hason szellemben felirat
intéztetni rendeltetik.

Az építési bizottság jelentése, mi-
szerint a casteri munkálatok folytán
a megye állami földadója 80.000 frttal
csökkenvén, a felvenni szándékolt 300.000
ftos kölcsön 10 éven át nem lesz törleszt-
hető, kéri ennél fogva ezen akadály elhárí-
tását. — A megyei alispán megbizatik,
hogy a kölcsönt nyújtani hajlandó taka-
rékpénztári egyesülettel tárgyalásokba
bocsátkozzék, hogy a felveendő kölcsön
ne 10 hanem 15 évi törlesztés kikötése
mellett vehesse fel a megye közönsége.
A mennyiben erre hajlandó a további
lépések megtételére alispán egyúttal fel-
bizatik. Jóváhagyás végett belügyminis-
terhez felterjesztetik.

Belügyministeri 43432 ex 1885. sz.
rendelete a kis-zombori segély-egyletnél
elhelyezendő betét tárgyában. — 3000
ft ujra megszavaztatott.

A nm. m. kir. földmivelés-, ipar-
és kereskedelemügyi ministeriumnak 1885.
évi 38124. sz. a. kelt rendelete és fő-
ispán ur ő méltóságának 648. sz. a.
kelt leirata a n.-sz-t-miklósi földmives
iskola támogatása tárgyában. — 5000 ft
pótlólag megszavaztatott.

A nm. m. kir. belügyministeriumnak
1885. évi 48403. sz. a. kelt rendelete
a II. alpnak megtérítendő 978 ft 62 1/2
kr. előleg tárgyában. — Felderítő je-
lentés tételtek.

A torontálmegyei m. kir. állam-
építészeti hivatal véleménye a t.-kanizsai
jegyzőlak átalakítása tárgyában 1885.
évi 1162. sz. a. — Jóváhagyatott.

Szolnok-Dobokamegye közönségének
megkeresése a vegyes nemzetiségek által
lakott vidékeken divó keresztnev meg-
jelölések megváltoztatása tárgyában kelt
feliratának pártolása iránt. — Tudomásul
vételtek.

Torontálmegye közigazgatási bizott-
ságának 2180. ex 1885. számú átirata
a belegisi rét állategészségügyi beosz-
tása tárgyában. — Felirat intéztetik a
nm. m. kir. földmivelés-, ipar- és ke-
reskedelemügyi ministeriumhoz.

Torontálmegye közigazgatási bizott-
ságának 2222. sz. határozata a pancsova-
kubini társulatot illető vízszabályozási
járulékok kivetésének megvizsgálása tár-
gyában. — A megyei alispán a vizs-
gálat megejtésére utasított.

A pancsovai szolgabíró 1885. évi
7746. sz. jelentése, mellyel Homolicz
közönségének az árvíz szabályozási költ-
ségek alól leendő felmentése iránti
kérvényét mutatja be és ugyanazon
szolgabírónak 1885. évi 5300. sz. a.
kelt jelentése, mellyel Sztarcsova község

hason tárgy kérelmét mutatja be. —
Mindkét ügy pártolólóg felterjesztett.

A megyei tiszti ügyészség 1885.
évi 502. sz. a. kelt véleménye Dolác
közönségének a közmunka és előfogati
szolgalmány mikénti teljesítése tárgyá-
ban alkotott szabályrendelete felett. —
Átdolgozás céljából visszaadott.

Az alibunári járás szolgabírójának
2315. ex 1885. sz. teljesítése, mellyel
Szeleus községnek malom-hely adomá-
nyozását tárgyzó határozatát mutatja
be. — Feloldatott.

Az alibunári szolgabíró 2628. ex
1885. jelentése Petrovosszellő községe
háztételt tárgyzó határozatának jóvá-
hagyása iránt. — Jóváhagyás megta-
gadatott.

A módosi szolgabíró 1885. évi
2647. sz. jelentéssel bemutatja Szerb-
Módos község határozatát egy közvá-
gőhid felállítására és vágatási díjak szed-
hetése tárgyában. — Jóváhagyatott.

A t.-kanizsai szolgabíró 3273. ex
1885. sz. a. bemutatja Tör.-Kanizsa
község határozatát a kataszteri munká-
latok külön díjazása tárgyában. — Jó-
váhagyatott.

A n.-kikindai szolgabíró 4255. sz.
a. bemutatja Mokrin község hasontárgy
határozatát. — Feloldatott.

Az antalfalvi szolgabíró 6677. sz.
a. bemutatja Oppova község felebbezett
határozatát a pénzszedői fizetés tárgyá-
ban. — Felebbezés elutasított.

A pancsovai szolgabíró 5200. sz. a.
bemutatja a sztarcsovai irnok választásra
vonatkozó iratokat felebbezés folytán. —
Felebbezés elutasított.

A párdányi szolgabíró 1885. évi
2603. jelentése a n.-párdányi közköltség
hátralék leiratása tárgyában. — Leírás
jóváhagyatik.

A perjamosi szolgabíró 1885. évi
2750. sz. a. jelentése, mellyel Szerb-
Szt-Péter német községnek a községi
irodai munka ellátására vonatkozó hatá-
rozatát mutatja be. — Feloldatik.

A pancsovai szolgabíró 5290. ex
1885. sz. a. bemutatja Glogon község-
nek a gazdasági teendők megkezdésére
vonatkozó határozatát. — Feloldatott.

A városi polgármester 7912. ex
1885. sz. a. bemutatja özv. Pivarszky
Milosné közmunka valtság tartozásának
leirási ügyét. — Leiratik.

Ugyanannak 7873. ex 1885. sz. a.
jelentése Tóth Julianna hason ügyében.
— Leiratik.

Tárcza-level.

Kedves Zsulim!
Ha vénséged daczára, emlékező tehet-
ségéd nem hanyatlott oly mérvben, mint az
enyim, akkor bizonyosan emlékezni fogsz reá,
hogy ezelőtt negyven évvel, uradalmi és pol-
gári körökben a Juliákat Zsuliknak, a Jankákat
pedig Haniknak szólították és nagyon tiszte-
letre méltó Ferencz lehetett, a kit Franczinak
nem kereszteltek.
Ne aprehendáld, hogy e borbélyosan ke-
délyes névcseré alkalmából, éveid számára
nézve demaskiroztalak és vigasztaljon a gon-
dolat, hogy vénség a tisztelet és nyugalom,
e kettőből pedig időszakunkban vajmi kevés
jut az embereknek.
A hajsza és százzréti verseny, ez száza-
dunk utolsó negyedének a prototypje.
De mi megmosolyogjuk e lelki-teszt ka-
paszkodásokat, te Burgundiában Debreczen,
én Amerikában Nagy-Beckerek mellett.
En esteli 9 órákor már ágyban vagyok
és fájdalmas szívvél emlékszem vissza azokra
a holdvilágos éjszakákra, mikor veled még

Izzó Vesuv a kezem
Jer a háziára velem! stb.
Az újabb nemzedék sokkal érzékenyebben
és czélszerűbben rendezi be az ilyen duet-
teket, a szivkirálynője párolgó thea és jó
vastagon kent vejskenyérhez hívja meg Ro-
meóját és egy adagióért, és néhány szelet
sonkáért cseréli ki azokat az érzelmeket,
melyeket másutt pénzért adnak.
Ma már csak a katonák és kispapok tudnak
üres gyomorral szerelemre lelkesedni.
Igy levél utján találkozhatunk, de való-
ságban ne kívánjunk találkozni.
En magamon tanulmányoztam az idő fo-
gainak rombolását, hát még akkor minő puszt-
ításokat vihet véghez, ha szállami helyett pa-
risert eszik.
Mi férfiak még inkább kiálljuk a hara-
pásokat, de belőletek egyellen részecskének
sem szabad hiányozni.
Szórokazásul és vigasztalásul ajánlom a
Montepin regényeit, azokban még akadhat sz ne-
hány passusra, melyet ezelőtt negyven esz-
tendővel mi is átélveztünk.
Photografiádban maiglan gyönyörködöm
ágyam felett, szerencsémre nem beszél. Ha

éjszakát keresztül virasztani és na nem izgat-
nak is a szobaciczusok és zöld paprikák,
mint az árvákat nyomorító Sanyit, de még
mindég helyet kérek abban a lepke keringő-
ben, melyet a két tostvér: Nákuj és Gyorgye
ránszírosnak.
Van-e pénzéd? Ha van tudósíts azonnal.
Nagyon jó parthiet tudok a számodra. Érzel-
meinek ismertetéseül, s egyúttal reclameul,
ezt a verset küldte a „Torontálba”:
Kimondhatalanul szeretlek,
De azt ki tudom mondani,
Hogy addig hu férjed leszek,
A míg pénzéd fog tartani.
Nyisd fel magad egészen, de tárczádat
tartsd zárva előtte.
Mint régi jó kortest, tudom most is ér-
dekelnek a szelleműs kortesnoták. Ezennel
megismertettek a T.-Kanizsaiával:
Szentgyörgyi a mi emberünk,
Benne igaz magyart nyerünk;
Értéktelen már a peták,
Nem kell nekünk a tót Grecsák!
Éljen Szentgyörgyi!
Ad notam: Homokban terem a retek stb.

penz...
gáló birónkkal.
Mint egy börtön nedves lika,
Olyan csendes Amerika.
Pénzforgalmunk csaknem egészen a ka-
szinóban, Kleinnál és Pest városánál van össz-
pontosítva. A tőkék ritkán, a tulajdonosok
gyakrabban változnak.
Nagy nehezen ártózi kutunk is sikerült,
még pedig a legegyszerűbb mechanizmussal.
— Húzni kell!
E kút és hitelünk kimeríthetlen!
Tudományosan művelt férfiakban is bő-
velkedünk. Ilyen import nélkül, N.-Beckerek
városa már régen szellemi cridat mondott volna.
Vesp szerint különösen a tótok vannak
erősen képviselve.
Nagy-Beckerekkel versekben ismertet-
lek meg:
Grün ist das Land,
G'scheket is der Rand,
Gelb ist der Fleck,
Das sind die Farben in Gr.-Beckerek.
Lauka Gusztáv.

Ugyanannak 1885. évi 8517. sz. jelentése Várady János hason ügyében. — Leiratik.

Ugyanannak 1885. évi 8508. sz. a. kelt jelentése Valovecz György hason ügyében. — Leiratik.

Ugyanannak 1885. évi 8608. sz. jelentése Krumenacker Katalin hason ügyében. — Leiratik.

A megyei közegészségügyi bizottság véleménye a szaravollai, gottlobi, és szerb-szt-péteri orvosi állomások betöltése tárgyában. — Az ideiglenes beosztás az egészségügyi bizottság véleménye szerint eszközöltetett.

A párdányi szolgabíró 1885. évi 3016. sz. a. kelt jelentése Szerb-Szt-Márton községnek ugarföld hagyása tárgyában hozott határozatára vonatkozólag. — A határozat mint törvényhatósági felülbírást nem igénylő, visszaküldetik.

A pancsovai járás szolgabírája 5182. sz. a. bemutatja a Jabuka községében megejtett pénzszedői választásra vonatkozó iratokat. — A felelkezés elutasítatik.

Ugyanaz 193. ex 1885. sz. a. bemutatja Sztarcsova község határozatát a Müller Györgynek adományozandó cserép égető hely tárgyában. — Feloldatik.

Özv. Radak Petra kérvénye fizetési halasztás és részletfizetési kedvezmény megadása iránt. — Megadatik.

A megyei egészségügyi bizottság véleménye a Csóka községében felállítandó gyógytár tárgyában. — A gyógytári engedély megadása belügyminis-
teriumnál kérelmeztetik.

Szerb-Szt-Márton községének a párdányi szolgabíró által 3101. ex 1885. sz. a. bemutatott kérvény a kisbirtokosok országos földhitelintézete részére kiállított kötvények megerősítése iránt. — Megerősítettek.

A megyei számvevőség 2600. ex 1885. sz. a. bemutatja Mokrin község 1885. évi pótköltségvetését. — Jóváhagyatik.

A t.-becsei szolgabíró 5843. ex 1885. számú jelentése, Kumán községének a községi irtóki állomás rendezésére vonatkozó felelkezett határozata tárgyában. — A felelkezés elutasítatik.

Pancsovai szolgabíró 1885. 6091. sz. a. bemutatja a dolovai löherés ker-
tekre vonatkozó iratokat. — A határozat feloldatik.

A megyei számvevőség 22369. sz. a. bemutatja az I. alapot illető előlegek számfejtésére vonatkozó iratokat. — Megvizsgálás végett egy küldöttségnek kiadatik.

A megye alispánja bemutatja az 1884. évre vonatkozó évi jelentést. — Tudomásul vették s az abban javaslatba hozott feliratok az illető ministeriumokhoz — elfogadtatnak.

A megye alispánja bemutatja a megyei tiszti karnak határozati kérelmét a lakbér illetményeknek negyedévi részletekben leendő kiszolgáltatása iránt. — A kérelem pártolólág felterjesztetik a belügyminis-
teriumhoz.

A tör.-becsei szolgabíró bemutatja Karlova község határozatát a réti földek mikénti művelése tárgyában. — Feloldatik.

Nagy-Becskerek város polgármesterének előterjesztése a verseczi mén-telepnek Szegedre tervezett áthelyezése tárgyában. — A méntelepnek N.-Becskerekre leendő áthelyezése törvényhatóságilag is kérelmeztetik.

Petrovzellő község képviselő testületének a községi kutak kijavitása tárgyában kelt határozata. — Jóváhagyott.

Szerb-Neuzina község képviselő testületének a f. évi jul. 11. 17. sz. a. kelt határozata 10.000 frt kölcsön felvétele tárgyában. — Jóváhagyott.

N.-Jécsa község képviselő testületének egy Fröbel-féle kisdudóda intézet felállítása tárgyában kelt határozata. — Jóváhagyott.

A temesvári m. kir. államjósá-
igazgatóság 4427. sz. a. kelt átirata, melyben Zichfalva községét 988 frt 24 kr. köz költség visszafizetésére utasítani kéri. — Elutasított.

Zsombolya község árvapénztárának 1884. évi számadása. — A nm. m. kir. belügyminis-
teriumhoz felterjesztetik.

Bótos község képviselő testületének a „Sori“-féle dominális föld bérbevétele tárgyában kelt határozata. — Jóváhagyott.

Aczinger Anna szülésznek Czre-
paja község képviselő testületi határozata

ellen benyújtott felelkezése. — Eluta-
sított.

Tisza-Szt-Miklós község képviselő testületének az iskolai czélokra kiha-
sított 72 hold föld jövedelmének ezuttal
hováfordítása tárgyában kelt határozata. — Feloldatott.

Glogon község képviselő testületének a pesti hazai első takarékpénztár javára kiállított 16000 frt kölcsönre kötött kötvény záradékolása tárgyában. — Jóváhagyott.

Szakula község képviselő testületének egy 1000 frtos kölcsön felvétele tárgyában kelt határozata. — Feloldatott.

Margitica községének a községi közgyámi állás szervezése tárgyában kelt szabályrendelete. — Jóváhagyott.

Oppova községének a vámszedés tárgyában május 7-én 6. szám a. kelt határozata. — Feloldatott.

Reitenbach Miklós és Kecskeméti Mátyásnak közmunka tartozásuk eleme-
dése tárgyában kelt kérvénye. — A kérelemnek hely adatott.

Bótos község képviselő testületének a községi bíró fizetése felemelése tárgyában kelt határozata. — Jóváhagyott.

N.-Kikinda község képviselő testületének egy 5000 frtos kölcsön felvétele tárgyában kelt határozata. — Feloldatott.

Homolitz községének az italmérés jog örökároni megvásárlása tárgyában a kir. kincstárral kötött örökadásvevő szerződése. — Jóváhagyott.

Torontálmegye kir. államépítészeti hivatalának Homolitz községe által fel-
állítandó vágóhidra vonatkozó véleménye, mely szerint a község az észlelt hiányok pótlására utasított. — Elfogadtatott.

Zsivánov Demeter és társai felelke-
zése a folyó évi augusztus hó 30-31. megtartott árverésen érbe adott 1000 hold földre vonatkozólag. — Az árverés a felelkezés felretételével jóváhagyott.

(Vége következik.)

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának

1885. évi szeptember 28-án s folytatólág tartott rendes őszi közgyűléséről felvett jegyzőkönyv hitelesítése október hó 10. szombaton d. e. 10 órára tüzetik ki miről a törvényhatósági bizottság tagjai ez úton is értesítettek.

szület-
vannak,
pedig az
1885. évi
k be.
)-án.

itóság.
)

Ha
sédet
nyim,
hogy
ezel
gári
pedig
letre
nem
Ne
délyes
nézve
dolat,
e kettő
jut az
A haj
dunk
De m
paszkodás
én Americ
En es
és fájdale
a holdvilág